THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
AUG 12 1925
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATION

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט פריהייט פון אויסדרוק אן אלע שיכטען.

VOLUME XII No. 4543 | TORONTO | MONDAY, AUGUST 10, 1925 | יום ב׳ כ׳ אב, פרשת ראה, תרפ״ה | טאראנטא, מאנטאג דער 10־טער אויגוסט, 1925 | PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library
476 Fifth Ave.

עסטרייכ׳ס אינדוסטריע וועט בענעפיטירען פון ציון קאנגרעס, ערקלעהרט עסטרייכישע רעגירונג

ערקלעהרט אז וויען איז דאס וויגעלע פונ׳ם מאדערנעם פאליטישען ציוניזם און אז עסטרייכ׳ס אינטערעסען הארמאנירן מיט׳ן ציוניזם.

וואלד פייערען אין ברי־טיש קאלאמביא

וואנקאווער, אויגוסט 9.

די ווינטען וועלכע קומען יעצט פאר אויף וועלדעם איילענד, האבען איבערס־ניי צוגעלאזען די וואלד־פייערען, אזוי אז די פייער־לעשער האבען זיך געמוזט צו־ריקציהען.

איבער הונדערט סקווער מייל וואלד־אין שוין פארברענט געווארען, און דער שאדען דערפון איז זעהר גרויס.

פון נעלסאן, בריטיש קאלאמביא, ווערט אויך געמעלדעט וועגען וואלד פייערען אינ׳ם וועסט קוטענעי דיסטריקט, 25 מיילס פון נעלסאן. פיעלע רעגנטשעדס מוזען צוליעב זיבערהייטס וועגען אנ־טלויפען פון זייערע פארמס.

עס געפעהלט איהר ניט דער פרינץ

דאבלין, אויגוסט 9.

ווען מען האט דא געצייגט די פילם פונ׳ם פרינץ אף ווייל אן זיין יעצטיגע רייזע איבער סאוט־אפריקע, האט א נוירס, דארא מעגווייער, א ווארף געטאן אויפ׳ן לייזענט א פלע־שיל טינט.

אין פאלים־קאורט האט זי פאר דעם געדארפט באצאהלען אכט פונט שטראף, און חוץ דעם דארף זי נאך באצאהלען דער פיאניסטין פאר דעם קלייד, וואס איז פארפלעקט געווארען פון די טינט.

וועט ארבעטלוזען זיין אומשולד

שיקאגא, אויגוסט 9.

דער געווען־ער מיליאנער ראסעל סקאט, איז שוין יעצט אין טשעסטער, אילינאי, אינ׳ם דארטיגען סטייט אסיי־לום פאר קרימינעלע משוגעים.

איידער מען האט איהם אפגעשיקט שבת בייטאג, האט ער ערקלעהרט, אז ער וועט יעצט אנהויבען זיין קאמף אי־בערצייגען אז ער איז אומשולדיג.

ווייטערדיגע פאגראמען אויף אידען אין רומעניען

רעגירונג ערקלעהרט די פאגראמשטשיקעס אלס שונאים פון לאנד.

יאסי, אויגוסט 9. (איטא).

ווילבע אנטיסעמיטישע אויסברוכען זענען דא ווידער פארגעקומען אויף אי־דען. אידישע געשעפטען זענען צוגעבראכען און אלע אידישע פארבייגע־הען זענען מערדערליך צו׳ממיית׳ט גע־ווארען פון די אנטיסעמיטישע פאגראם מאכער.

לערנער איז ארעסטירט געווארען.

און צווישען די פארוואונדעטע געפינט זיך אויך הער וויפר, רעראקטאר פון א צייטונג.

אלע אידישע הייזער און אנשטאל־טען זענען די גאנצע צייט פון די עקס־צעסען פארמאכט און ארומגעשלאסען אויס מורא אז די כוליגאנעס זאלען זיך ניט אריינרייסען אינווענינ.

בוקארעסט אויגוסט 9. (איטא).

נאך די פאגראמען אין יאסי און פאקשאן, האט די רעגירונג ארויסגעגע־בען א דעקרעט, ערקלערענדיג די אידען־העצער און פאגראמשטשיקעס אלס פיינט פונ׳ם לאנד, און אלס אזעלכע וועלען זיי באשטראפט ווערען מיט דער גרעסטער שטראף וואס דאס געזעץ ערלויבט.

דער דעקרעט גיט אויך אז, אז די עקסצעסען אין יאסי זענען א רעזולטאט פון דער פראפאגאנדע פון באלשעוויס־טישע אגענטען, וועלכע זענען אויסען בלויז צו מאכען אומרוהיג אין לאנד.

אימיגראציאנס קאנפערענץ ערעפענט

בערלין, אויגוסט 9. (איטא).

די צווייטע עמיגראציאנס־קאנפערענץ איז דא ערעפענט געווארען מיט דער באר־טיילונג פון דעלעגאטען פון דער לאנ־דאנער פעדעראציע פון אוקראינער אי־דען, די וועלט־הילף קאנפערענץ, די קע־נערער אימיגראנטען געזעלשאפט, „האס־יאס״, דער פאלעסטינע אימיגראציאנס־דער קענערער פארטרעטער.

אמט, „ארט״, „אזע״, און די אימיגרא־ציאן־קאמיטעט פון וואַרשע, קאווגא, רי־גע, דאנציג, קישענעוו, בוקארעסט, טשערנאוויץ, טריעסט, כארבין, בונעאס איירעס.

א. לעווין, פרעזידענט פון דער קע־נערער אימיגראנטען געזעלשאפט, איז אויך אימיגראנטען געזעלשאפט, איז דער קערערער פארטרעטער.

פוילען אונטערדריקט גרעסטע דייטשע צייטונג

שטינעס פירמע וועט זיך ערקלעהרען באנקראט. — דייטש־לאנד פיהרט איין נייע שט ייערען.

בערלין, אויגוסט 9.

ווי די „רייניש׳־וועסטפאלישע צייי־טונג״, וועלכע ערשיינט אין עסען, מעלד־דעם, וועלען זיך הונא שטינעס׳עס יורשים ערקלעהרען פאר באנקראט, און פארלאנ־גען א „ליקווידייטאר״ איבער דעם פאר־מעגען.

די צייטונג ווערט באטראכט אלס א שטינעס ארגאן.

רייכסטאג נעהמט אן נייע שטייערען

נאך פיעלע דיסקוסיעס, האט דער רייכסטאג ענדליך אנגענומען דעם נייעם שטייער־געזעץ, וואס וועט געבען דייטש־לאנד אן איינקומפט פון זיבען ביליאן מארק, חוץ דער הכנסה פון לאקאלע שטייערען.

אונטערדריקען דייטשע ציי־טונג

„דער אויבער־שלעזישער קוריער״, די גרעסטע דייטשע צייטונג אין פוילען, איז אונטערדריקט געווארען פון דער פוילישער רעגירונג, ווייל זי האט אפגע־דרוקט די רעדע פון דר. שטרעסעמאן, דייטשלאנד׳ס אויסערן מיניסטער, וועל־גען פוילען׳ס באציהונגען צו די דייטשען. וועלכע האבען אין פריסען און אין שלע־זיען געשטיטט ביים פלעביסיט פון 1920־21 פאר דייטשלאנד.

שטרעסעמאן האט די טאט אנגערי־פען אלס „א טאט פון פארברעכען, האס און זעלבסטזוכט״.

מיטינג ביי קאוקמאכער

מ. אמדור, ווייס־פרעזידענט פון דער קאוקמאכער יוניאן וועט הייטיג, 8 אוועגט, אדרעסירען א מיטינג פון דער יוניאן, אין דעם נייעם ליבאר לייסעאום.

אלע מיטגלידער זענען געבעטען צו קומען צו דער פאראמלונג. זעהר וויכ־טיגע פראגען וועלען פארהאנדעלט ווע־רען.

ווייל זיך סמ׳עז אוים וואוילטאג

ניניו יארק אויגוסט 9.

מערי לואיז בראונינג, דאס שעה־נע מיידעל, וועלכע איז לעצטע וואך אראפטירט געווארען פונ׳ם מיליאנער עדוואַרד בראונינג, האט געכטען גע־טרונקען גיפט, און זיך געוואלט סמ׳עז ציליעב דעם, וואס מענשען טייטשען שלעכט אויס מר. בראונינג׳ס מאט־ווען פאר אדאפטירען איהר.

ווען א דאקטאר איז געקומען, האט א פשוט׳ער ברער־מיטעל איהר באלד געהאלפען.

נייע אומרוהען אין כינא

קאנטאן, אויגוסט 9.

פרישע אומרוהען זענען ווידער דא אויסגעבראכען, און ווי עס ווערט באר־יכטעט דערלאזען גיט די בעאמטע די כינעזע, אז זיי זאלען זיך צוריקעהרען ארבייטען ביי אויסלענדער.

ווייל אן אינשורענס קא. פאר פרידען

וויען, אויגוסט 9.

צו די ציעלע פארזיכערונגס־קאמ־פאניעס, וועלכע זענען יעצט פאראן, איז צוגעקומען א נייע, א קאמפאניע וועלכע וועט פארזיכערען פאר פרידען, און וועלכע וועט פארקויפען איבער דער גאנ־צער וועלט צו דאלאר א שער.

דערווייל אבער איז עס נאך מעהר ניט ווי א פלאן, פאר וועלכען עס אנ־טירט א באקאנטער וויינער דראמאטורג, נ. א. סילוואר.

ווייטראגען ווארענען די קלעניקעס

וועלען ניט ערלויבען קיין ארי׳נמישונג פון דיקלעניקעס אין די היינטיגע וואהלען.

סט. דזשאהן, ניו־בראנזוויק, אויגוסט 8.

ווען די וועהלער איבער דער פראָ־וויניץ וועלען מאנטאג נעהן צום שטימ־קאסטען צו באשטימען צו די לובעראלע וועניא רעגירונג זאל ווידער ערוועהלט ווערען, אדער א קאסערוואטיווע אונטער דער פיהרערשאפט פון דר. באקסטער, וועלען זיי אין פיעלע פלעצער אפשר האבען צוזאמענשטויסען מיט די קו קלוקס־ניקעס.

דערווייל האט די „וואר וועטעראנס אסאסיאיישאן״ ארויסגעלאזען א וואר־נונג צו די קלעניקעס, אז זיי מוזען אפ־שטעלען זייער אקטיוויטעט, און אויפהע־רען צו טשעפען זיך צו די צוריקגעלעהר־טע סאלדאטען, ווייל זיי וועלען ניט טאר לערירען דעם קלען.

צוויי קלעניקעס טויט

ראקוויל, מערילענד, אויגוסט 9.

צוויי קלענס־לייט, וועלכע זענען פון ראנען געפאהרען צו דער וואשינגטאנער קו קלוקס דעמאנסטראציע, זענען דער־הרג׳עט געווארען אויפ׳ן וועג, ווען זייער אוטאמאביל האט זיך איבערגעקעהרט.

מען גלויבט נאך אלץ אז עס וועט ניט קומען צו קיין סטרייק

וואשינגטאן אויגוסט 9.

צוליעב דער מורא, אז דעם ערשטען סעפטעמבער זאל ניט אויסברעכען דער קויילען־סטרייק, ווערט יעצט געגראבען פיעל מעהר קויילען, ווי ווען עס איז פרי־הער, כדי צו פארמיידען א קויילען־מאנ־געל.

אטלאנטיק סיטי, אויגוסט 9.

דא גלויבט מען נאך אלץ אז עס וועט פארמיידען ווערען א קויילען־סטרייק, און אז דזשאהן 5. לואיס, פרע־זידענט פון די יוניייטעד מיין וואַרקערס, וועט געלונגען צו שליסען א נייעם אפ־מאך מיט די מינען איינענטימער.

פייערען אין קויילען־מינען

פאטעראי, אהייא, אויגוסט 9.

אין צוויי פון די גרעסטע קויילען־מינען אינ׳ם היגען געגענט זענען פארגע־קומען פייערען. פאראורזאכענדיג א שא־דען פון 135 טויזענט דאלאר, און פא־ליציי מיט שפיר־הינט וזכען יעצט ארום אינ׳ם געגענט שפורען פון די אונטער־צינדער.

סטרייק געסעטעלט אין ווייל

קארדיף, ווייל, אויגוסט 9.

דער דיספוט איבער ווידרשעס אין

ווייל זיך סמ׳עז אויסלעגען

בינין יארק אויגוסט 9.

מערי לואיז בראונינג, דאס שעה־נע מיידעל, וועלכע איז לעצטע וואך אראפטירט געווארען פונ׳ם מיליאנער עדוואַרד בראונינג, האט געכטען גע־טרונקען גיפט, און זיך געוואלט סמ׳עז ציליעב דעם, וואס מענשען טייטשען שלעכט אויס מר. בראונינג׳ס מאט־ווען פאר אדאפטירען איהר.

ווען א דאקטאר איז געקומען, האט א פשוט׳ער ברער־מיטעל איהר באלד געהאלפען.

א נייע ערד־ציטערניש

לאס־אנדזשעלעס, קאל., אויגוסט 9.

לויט באריכטען וואס זענען דא דער־האלטען געווארען פון סאן־בערנארדי, קאליפארניע, איז דארטען פארגעקומען א לייכטע ערד־ציטערניש וועלכע האט זיך געפיהלט בלויז עטליכע סעקונדען.

קיינע שאדען זענען ניט פארור־זאכט געווארען.

מאנאגוא, ניקאראגוא, אויגוסט 9.

דער אמעטיס וואולקאן, וועלכער גע־פינט זיך אויף דעם אינזעל אמעטיס אין לעיק ניקאראגוא, האט פלוצלונג אויפגע־ברויזט פון ביידע זייטען בארג, און א שטארק געדיכטער רויך האט ארויסגע־זעצט פון די טיפענישען פון בארג, וועל־כער האט רואינירט די גאנצע ארומיגע געגענט.

יאכעט נעלבער ע״ה

6 קענזינגטאן עוו., איז נעכטען געשטאר־בען, די לויה וועט זיין זיין

היינט 4 אויינער פארנאכט

פון דער פארשטארבענער׳ס וואוינונג, צום טשענסטאכאווער בית הקברות.

אלע פריינט און באקאנטע, ווערען געבעטען צו קומען צו דער לויה, אפצו־געבען דער פארשטארבענער איהר לעצ־טע עהרע.

עסטרייכ׳ס אינדוסטריע וועט בענעפיטירען פון ציון קאנגרעס, ערקלעהרט עסטרייכישע רעגירונג

ערקלעהרט אז וויען איז דאס וויגעלע פונ׳ם מאדערנעם פאליטישען ציוניזם און אז עסטרייכ׳ס אינטערעסען הארמאנירן מיט׳ן ציוניזם.

וויען, אויסגוסט 9. (איטא).

דער עסטרייכישער רעגירונגס קאב־בינעט האט נעכטען ארויסגעגעבען א מע־מאראנדום אלס ענטפער אויף דער איני־טערפעלאציע פון די האקענקרייצלער, וואס זיי האבען ארויסגעגעבען צום קאנצ־לער. דער ענטפער וועלכער איז אפגע־דרוקט געווארען אין דער גאנצער פרע־סע, זאגט צווישען אנדערעס:

„די עסטרייכישע רעגירונג איז בכלל איינשטימיג אז דער פערצעהנטער ציוניסטישער קאנגרעס זאל געהאלטען ווערען אין וויען, אוך באזונדערס צוליעב דעם, וואס וויען איז דאס וויגעלע פונ׳ם מאדערנעם פאליטישען ציוניזם, וועלכער איז אנערקענט פון דער נאציאנען ליגע, וועלכע האט אויך באפולמעכטיגט ענג־לאנד צו עטאבלירען אן עפענטליך געזע־ערטע היים פאר׳ן אידישען פאלק אין פאלעסטינע.

„זיים ענגלאנד האט איבערגענומען דעם מאנדאט איבער ארץ ישראל, האט די ציוניסטישע אראגניזאציע דארטען ענערגיש אנגעפיהרט די אידישע איינ־וואנדערונג. די עסטרייכישע רעגירונג, ערלויבענדיג צו האלטען דעם קאנגרעס אין וויען, זאגט מיט דעם גאר נים וועג־נען דער גוטהייסונג אדער ניט גוטהיי־סונג וועגען דעם ציוניזם, אבוואהל דער ערפאלג פונ׳ם ציוניזם הארמאנירט מיט די אינטערעסען פון עסטרייך.

„עסטרייך האט ניט קיין אורזאכע ניט צו ערלויבען די אידישע וואנדערער נאך פאלעסטינע דורכצופאהרען עסט־רייך, און נאך דערצו ווען אלע מיטעל־איינראפעאישע לענדער האבען אינדאר־סירט דעם ציוניזם.

„מיר באגריסען דעם ציוניסטישען קאנגרעס וועלכער וועט אויך זיין פון בע־נעפיט פאר דער עסטרייכישער אינדוס־טריע און מיר זענען איבערצייגט, אז די עסטרייכישע באפעלקערונג וועט מאני־פעסטירען צום קאנגרעס א גייסט פון גאסטפריינדליכקייט, און אז קיינע שטע־רונגען וועלען ניט פארקומען.

„די רעגירונג גלויבט אינ׳ם וויינער פובליקום, אז זיי וועלען ארויסצייגען די ציוניסטען אזוי פיעל העפליכקייט, ווי־פיעל די ציוניסטישע דעלעגאטען האבען געהאט ביי די פריהערדיגע דרייצעהן ערלויבענדיג צו האלטען דעם קאנגרעס אין וויען, זאגט מיט דעם גאר נים וועג־נען דער גוטהייסונג אדער ניט גוטהיי־סונג וועגען דעם ציוניזם, אבוואהל דער ערפאלג פונ׳ם ציוניזם הארמאנירט מיט די אינטערעסען פון עסטרייך.

„עסטרייך האט ניט קיין אורזאכע ניט צו ערלויבען די אידישע וואנדערער נאך פאלעסטינע דורכצופאהרען עסט־רייך, און נאך דערצו ווען אלע מיטעל־איינראפעאישע לענדער האבען אינדאר־סירט דעם ציוניזם.

„מיר באגריסען דעם ציוניסטישען קאנגרעס וועלכער וועט אויך זיין פון בע־נעפיט פאר דער עסטרייכישער אינדוס־טריע און מיר זענען איבערצייגט, אז די עסטרייכישע באפעלקערונג וועט מאני־פעסטירען צום קאנגרעס א גייסט פון גאסטפריינדליכקייט, און אז קיינע שטע־רונגען וועלען ניט פארקומען.

„די רעגירונג גלויבט אינ׳ם וויינער פובליקום, אז זיי וועלען ארויסצייגען די ציוניסטען אזוי פיעל העפליכקייט, ווי־פיעל די ציוניסטישע דעלעגאטען האבען געהאט ביי די פריהערדיגע דרייצעהן קאנגרעסען״.

אנטיסעמיטישע ציימונג קאנ־פיסקירט

„די ארבייטער פרעסע״, דער אר־גאן פון די עסטרייכישע אנטיסעמיטען, וועלכע האלט אין אינדאהרען א העצע נעגען קומענדען ציוניסטישען קאנ־גרעס, טראַצדעם וואס די צייטונג איז שוין עטליכע מאל געווארענט געווארען פון דער רעגירונג אפצושטעלען די העצ־עס, איז קאנפיסקירט געווארען, און עטליכע בעאמטע פון דער צייטונג זע־נען ארעסטירט געווארען.

ביידע קאנווענשאנס געהען אפ רודיג

די צוזאמענפאהרען פון די „פועלי ציון״ און „מזרחי וועגען״, וועלכע וועד־רען דא אפגעהאלטען, זענען ביידע אפ רודיג, פון די האקענקרייצלער.

וויצמאן־אנהענגער זעגען אין פוילען און דייטשלאנד

וואַרשע, אויגוסט 9. (איטא).

אין די וואהלען פאר דעלעגאטען צום ציוניסטישען קאנגרעס, האבען דא פאלשטענדיג געזיעגט די וויצמאן אנ־הענגער. די גרופע „עת לבנות״, וועלכע שטיצט וויצמאנען האט ערוועהלט 26 דעלעגאטען, און דער „על המשמר״, וועלכע זענען וויצמאנ׳ס געגנער, האט בלויז ערוועהלט אכט דעלעגאטען, און די גרופע פונ׳ם יאבלאנער רבי׳ן בלויז איינעם.

צוזאמען זענען אפגעגעבען געווארען 30751 שטימען.

בערלין, אויגוסט 9. (איטא).

אין די היינע קאנגרעס וואהלען זע־נען ערוועהלט געווארען 9 וויצמאן אנהענגער. די אפאזיציע וועלכע ווערט געפיהרט פון דר. סאלאוויטשיק האט ערקלעהרט אז ביי די וואהלען האט מען זיי פארדרעכענט דרייסיג שטימען, און זיי האבען דאריבער אריינגענעבען אן אפי־ציעלען פראטעסט.

היציגע דעבאטען ביים פועלי ציון צוזאמענפאהר

וויען, אויגוסט 9. (איטא).

נאפדעם ווי ביי דער פועלי ציון וועלט־קאנפערענץ איז א. העמלין פון אמעריקע ערוועהלט געווארען אלס פרא־וויזארישער פארזיצער, איז פארגעזעצט געווארען די דיסקוסיע וועגען דער „אחדות העבודה״, און וועגען דער קא־ארדינאציע מיט די „צעירי ציון״ און „הפועל הצעיר״.

ס. קאפלאנסקי האט געמאכט באַ־שולדיגונגען געגען די „אחדות העבודה״, וועלכע האבען שפעטער געענטפערט, אז זיי וועלען ענטוויקלען אן אקטיווע הע־ברעאיש־סאציאליסטישע ארבייט אין דיא גלות־לענדער, און די פראגע שטעהט גאנץ שארף פאר דער קאנווענשאן צי מען וועט קענען דיסציפליניירען די „אחדות העבודה״.

א היציגע דעבאטע האט אויך ארויסגערופען די פראגע, צי דער פאר־לעסטינע ארבייטער פאנד זאל איבער־גענעבען ווערען צו דער „הסתדרות העובדים״.

רעבעליר־ענדע דרוזען פארכאפען סו־עידא, דעם וויכטיגסטען פונקט

ענגלאנד שיקט מאשין־ביקסע ן און טרופען אין עבר הירדן, צו פארטרייבען פון דארטען די אנטלויפענדע דרוזען.

לאנדאן אויגוסט 9.

דער ירושלים׳ער קארעספאנדענט פון דער „טיימס״ האט געכטען באריכטעט, אז די דרוזען, וועלכע האבען געמאכט אן אויפשטאנד אין דער פראנצויזישער סו־ריען, האבען שוין ארומגערינגעלט סו־עידא. פראנקרייך האט לעצטענס פון דארטען אפגעצויגען א טייל כאלראטען, שיקענדיג זיי צו נעגען די ריפיאנער אין כארפא. און מיט דעם האבען זיך באַ־נוצט די דרוזען, וועלכע ווערען געפיהרט פון פאשא על אטראש.

די באוועגונג הויבט אן אנצונעהמען אן ערנסטען כארעקטער, און ווי די טע־לעגראמען פון ביירוט מעלדען, זענען די פראנצויזישע טרופען ביי סועידא, כמעט ווי איבעראשט געווארען, אזוי פלוצלונג איז עס געשעהן, און זיי זענען געצוואונ־גען געווען צוריקצוציהען זיך פון זייר ערע פאזיציעס, צוליעב די אנפאלענדע דרוזען.

סועידא ווערט פארטעדיגט פאר דער ווילכטיגסטער שטאדט אין דער דאזיגער סיריש געגענט, און ווי די טעלעגרא־מען פון עמון מעלדען, האבען זיי איהר נאך פארנומען דאנערשטאג.

גרייטען זיך פאר א וויכטיגע אטאקע

פעיז, אויגוסט 9.

די פראנצויזישע טרופען זענען יעצט פאר זייערע פארשידענע קריעגס־אפע־ראציעס געגען די ריפיאנער, און אויב אבער־עלקרים, זייער פיהרער, וועט ניט מען פון מאאן און אקאבא איז געגען דער אנהויבען צו פארהאנדלען וועגען פרי־עדען ביז דעם 15־טען אויגוסט, וועט דאן א געגעראל־אטאקע געמאכט ווערען געגען איהם.

ענגלאנד גאראנטירט טאנ־זשיר׳ס נייטראליטעט

לאנדאן, אויגוסט 9.

די ענגלישע רעגירונג איז געווארען א שותף׳טע צום פראנצויזיש־שפאנישען אפמאך, וועגען דער נייטראליטעט און זיכערהייט פונ׳ם אינטערנאציאנאלען גע־בעט אין טאנזשיר.

ענגלאנד אבער פארפליכטעט זיך ניט, צו שיקען אהין מעהר סאלדאטען, ווי שפאניען און פראנקרייך האבען עס געוואלט.

הילף פון פאלעסטינע

די בריטישע אויטאריטעטען פון פאלעסטינע האבען אפגעשיקט אן אפ־טיילונג פון מאטאר מאשין־ביקסען, צום צפון גרענעץ פון עבר הירדן, צו פאר־טרייבען פון דארטען די דרוזען, וועלכע זענען אנטלאפען פון דער פראנצויזישער מאנדאטען טעריטאריע. ענגלישע לופט־שיפען פאטרולירען יעצט אויך ביים גרע־נען פון די צוויי מאנדאטען לענדער.

פראנצויזען האבען שוין פאר־לוירען 700 מענשען

לאנדאן, אויגוסט 9. (איטא).

עקס־קענינ הוסען האט געקייבעלט צו פרעמיר באלדווין, אז דאס פארגעה־מען פון מאאן און אקאבא איז געגען דער ענגלישער פארשפרעכונג צו די פראבער.

ירושלים, אויגוסט 9. (איטא).

די מיליטערישע אויטאריטעטען פון עבר הירדן באטראכטען יעצט אויפמערק־זאם דעם דרוזען אויפשטאנד, ווייל מען גלויבט אז דאס האט א שייכות מיט׳ן קריעג פון די ריפען אין מאראקא. דער־ווייל האבען שוין די דרוזען פארכאפט סועידא און דעם דערבייאיגען געגענט, די פארנצויזישע האבען שוין פארלוירען זיעבען הונדערט מענשען, פון זיי 150 טויטע.

די פראנצויזישע ארמיי אין סיריען באשטעהט פון 21 טויזענט מענשען.

וועט באקומען א באלוינונג

האמילטאן, אויגוסט 9.

דזשארדזש הערים, פון דער פירמע „בראונינג, הערים, דענמאן און קא.״, וועלכער איז געווען פארגעזעצט ליטער פון דער אידישער אויטאָמאביל אסאסיאציע, זענען דער־הרג׳עט געווארען אויפ׳ן וועג, ווען זייער אויטאמאביל האט זיך איבערגעקעהרט.

וועלען פארבעסטערען די אידישע לאגע

מאסקווע, אויגוסט 9. (איטא).

אלס רעזולטאט פון די אונטערזוכונ־גען, האבען די סאוויעט אויטאריטעטען אנגענומען מיטלען צו פארבעסערען די לאגע פון דער אידישער באפעלקערונג אין די שטעדטלאך אין פאראליען.

אין קאמענעץ איז ערעפענט געווא־רען א קאפעדרע אינ׳ם דארטיגען אינ־סטיטוט, פאר דער אידישער ליטעראטור און שפראך.

דער פראוואקאטאר ליאכאוועצקי איז פאר׳משפט געווארען צום טויט.

ווייטערדיגע פאגראמען אויף אידען אין רומעניען

רעגירונג ערקלעהרט די פאגראמשטשיקעס אלס שונאים פון לאנד.

יאסי, אויגוסט 9. (איטא).

ווילבע אנטיסעמיטישע אויסברוכען זענען דא ווידער פארגעקומען אויף אי־דען. אידישע געשעפטען זענען צוגעבראכען און אלע אידישע פארבייגע־הען זענען מערדערליך צו׳ממיית׳ט גע־ווארען פון די אנטיסעמיטישע פאגראם מאכער.

לערנער איז ארעסטירט געווארען.

און צווישען די פארוואונדעטע געפינט זיך אויך הער וויפר, רעראקטאר פון א צייטונג.

אלע אידישע הייזער און אנשטאל־טען זענען די גאנצע צייט פון די עקס־צעסען פארמאכט און ארומגעשלאסען

מעז גלויבט נאך אלץ אז עס וועט ניט קומען צו קיין סטרייק

וואשינגטאן אויגוסט 9.

צוליעב דער מורא, אז דעם ערשטען סעפטעמבער זאל ניט אויסברעכען דער קויילען־סטרייק, ווערט יעצט געגראבען פיעל מעהר קויילען, ווי ווען עס איז פרי־הער, כדי צו פארמיידען א קויילען־מאנ־געל.

אטלאנטיק סיטי, אויגוסט 9.

דא גלויבט מען נאך אלץ אז עס וועט פארמיידען ווערען א קויילען־סטרייק, און אז דזשאהן 5. לואיס, פרע־זידענט פון די יוניייטעד מיין וואַרקערס, וועט געלונגען צו שליסען א נייעם אפ־מאך מיט די מינען איינענטימער.

פייערען אין קויילען־מינען

פאטעראי, אהייא, אויגוסט 9.

אין צוויי פון די גרעסטע קויילען־מינען אינ׳ם היגען געגענט זענען פארגע־קומען פייערען. פאראורזאכענדיג א שא־דען פון 135 טויזענט דאלאר, און פא־ליציי מיט שפיר־הינט וזכען יעצט ארום אינ׳ם געגענט שפורען פון די אונטער־צינדער.

סטרייק געסעטעלט אין ווייל

קארדיף, ווייל, אויגוסט 9.

דער דיספוט איבער ווידרשעס אין די וועסט וויילס קויילען מינען, איז שוין געשליכטעט געווארען, און מאנטאג וועט מען זיך שוין צוריקשטעלען ארבייטען.

דער סטרייק האט אנגעהאלטען עט־ליכע וואכען, און איז באלייט געווען פון א סך אומארדנונג, ביי וועלכע א צאהל מיינערס און פאליסיי זענען פארוואונדעט געווארען.

א נייע ערד־ציטערניש

לאס־אנדזשעלעס, קאל., אויגוסט 9.

לויט באריכטען וואס זענען דא דער־האלטען געווארען פון סאן־בערנארדי, קאליפארניע, איז דארטען פארגעקומען א לייכטע ערד־ציטערניש וועלכע האט זיך געפיהלט בלויז עטליכע סעקונדען.

קיינע שאדען זענען ניט פארור־זאכט געווארען.

מאנאגוא, ניקאראגוא, אויגוסט 9.

דער אמעטיס וואולקאן, וועלכער גע־פינט זיך אויף דעם אינזעל אמעטיס אין לעיק ניקאראגוא, האט פלוצלונג אויפגע־ברויזט פון ביידע זייטען בארג, און א שטארק געדיכטער רויך האט ארויסגע־זעצט פון די טיפענישען פון בארג, וועל־כער האט רואינירט די גאנצע ארומיגע געגענט.

יאכעט נעלבער ע״ה

6 קענזינגטאן עוו., איז נעכטען געשטאר־בען, די לויה וועט זיין זיין

היינט 4 אויינער פארנאכט

פון דער פארשטארבענער׳ס וואוינונג, צום טשענסטאכאווער בית הקברות.

אלע פריינט און באקאנטע, ווערען געבעטען צו קומען צו דער לויה, אפצו־געבען דער פארשטארבענער איהר לעצ־טע עהרע.

ORIGINAL
Melachrino
CIGARETTES

MQ-32

דער סיגאַרעט פאַרקויפט איבער דער גאַנצער וועלט.

אין
ניקאָלאַיס צייטען

אינטע־עסאַנטער ראַטאָ פון די לעצטע טעג פון דער רוסישער רעגירונג

פון דר. ר. מ.

(פאָרזעצונג)

— עס איז אָבער געפעהרליך איהם צו לאָזען נעכטיגען דען אזא מאַן וואָס האָט א פאלשען פאספארט קען אונז אין איין נאכט ווער ווייס אין וואָס פאר אן אונגליק ברענגען.

— אויף דעם ביזטו דאך דאָ א בעדיענער דו זאָלסט אכטונג געבען אלעס זאָל זיין אין דער בעסטער אָרדנונג. נו, נעה פיהר אריין דיעזען נאסט אין דעם נומער 18.

דער בעדיענער איז געהארכואס געווען און האָט דעם נייעם נאסט אריינגעפיהרט אין דעם נומער וואָס מען האָט איהם געהייסען.

— וועמען ווילסטו, דאָס אָרעסטירען? — האָט דער נאסט געפרעגט דעם בעדיענער אלס ער האָט געוואָלט פאר לאָזען דאָס צימער.

— אין דעם נומער 10 איז אריינגעפאָהרען א נאסט מיט א פאלשען פאס־פארט.

— ווי אזוי ווייסטו דאָס?

דער בעדיענער האָט דערצעהלט אז דער נומער 10 האָט א פאספארט אויף דעם נאָמען פון זיין ברודער מיכאלקא סטאלאיעוו אויס יאקוטסק און האָט גע־ענדיגט מיט די ווערטער: דיעזער נאסט מוז ענטוועדער זיין א גנב אָדער אן אנט־לאָפענער ארעסטאנט פון דעם יאקוטס־קער געפענגניס.

— הו ביזט א גרויסער רומקאָפּ! האָט דער נאסט געגענטפערט, אין דער וועלט גיבט עס פיעלע מענשען מיט איר־נע פאמיליען און איינע נעמען.

— ניין מיין הער — האָט דער בע־דיענער געזאָגט, איך בין א געבאָרענער אויס יאקוטסק און איך ווייס בעשטימט אז דאָרט געפינט זיך קיין אנדערע פע־זאָן מיט דעם נאָמען מיכאלקא סטאלאיעוו אויסער מיין ברודער, אלענפאלס וואָס קען דאָס שאדען, ווען איך וועל דאָס באַ־ריכטען דער פאָליציי, מען וועט נאכפאר־שונגען מאכען אויב ער איז אן ערלי־כער מאַן וועט מען איהם קיין שלעכטעס טאָן.

אלס דער בעדיענער איז ארויסגע־גאנגען, האָט זיך דער יונגער נאסט שטארק פארטראַכט, ענדליך איז ער פון זיין ארט אויפגעשטאנען, האָט פארלאָ־זען זיין צימער און איז אוועקגעגאנגען אויפזוכען דעם נומער 10.

ער האָט גיך די טיהר געפונען און האָט אָנגעקלאפּט.

— האָב איך די עהרע צו ריידען מיט דעם הער מיכאלקא סטאלאיעוו? האָט דער פרעמדער געפרעגט.

— יא, דאָס בין איך, האָט דער נאסט געענטפערט.

— ניין מיין הער, ניט איהר זייט דאָס. איך ווייס, אז דער הערר סטאלאיעוו זעהט אנדערש אויס און איז גאָר אנאנ־דער מענש.

דער נאסט איז בלאס געוואָרען. ער האָט זיך אָבער געמוטיגט און האָט גע־זאָגט: איך פארשטעה גאָר ניט מיט וואָס פאר א רעכט איהר לייקענט אז מיין פערזענליכקייט.

— אָבער איהר וועט מיינע ווערטער אויך ניט אפלייקענען אז איהר זייט ניט דער פאר וועמען איהר גיט זיך אויס

— מיין הער! האָט מיכאלקא שטרענג געזאָגט. איך געפין ניט פאר נוי־טיג מיט אייך פיעל צו ריידען און איך פארלאנג פון אייך, איהר זאָלט מיין צי־מער פארלאָזען.

— איך געפין אָבער יא פאר נויטיג מיט אייך צו ריידען, אוב אייער לעבען פון געפאהר צו רעטען. איהר פארשטעהט מיך?

— ניין, איך האָב ניט עהרע אייך צו קאָנען אויך ניט אייערע ווערטער צו פארשטעהן.

— נו, אויב אזוי וועל איך מיט אייך דייטליכער ריידען. איהר האָט געהערט אין יאקוטסק דעם נאָמען רויבער ריי־נאָלד.

— יא, איך האָב איהם פיעל מאָל גע־הערט.

— קאָנט איהר דעם רויבער פער־זענליך?

— ניין.

— נו, קענט איהר עטעט די עהרע האָבען איהם צו קאָנען, האָט דער פרעמ־דער לאכענד געזאָגט. דען ער שטעהט יעצט פאר אייך.

דער נאסט האָט העכסט ערשטיינט און ערציטערט געקוקט אויף דעם פרעמ־דען.

— אבוואהל איך בין א רויבער, האָט ריינאלד געזאָגט. פונדעסטוועגן דארפט איהר זיך פאר מיר ניט שרעקען, דען איך בין ניט געקומען אייך צו באַרויבען, אין גענעטייל, איך וועל אייך פון אונגליק רעטען.

דער נאסט האָט אלץ דערשראָקען גע־קוקט אויף דעם בעריהמטען רויבער.

— יא, יא, פריינד, אבוואהל איך האָב ניט די עהרע אייך צו קאָנען. דען איך זעה אייך יעצט דאָס ערשטען מאָל, אָבער אן אייער געוויסן פארשטעה, איך, אז איהר זייט ניט קיין גנב. איך לייגן אויף אייער שטערען, אז איהר זייט אן ארענטליכער מאַן און געוויס האָט אייך די גוטס געצוואונגען, איהר זאָלט זיך באנור־ען מיט א פרעמדען פאספארט. איהר קוקט מיך אלץ מיסטרויאיש אָן, איהר מוזט געוויס מיינען, אז איך בין א שפּיאָן און איך וויל פון אייך איספארשען איי־ערע זיכה, זאָג איך אייך נאָך א מאָל, אז איך מיין נור אייער טובה. מיין אויפגא־בע איז ניט נור רויבען אָנדערן אויך מאָר־דען. ביי מיר שפּיעלט מענשענבלוט קיין ראָליע. דערביי מוז איך אייך אָבער זאָ־גען, אז איך מיין אזעלכע מענשען וואָס טראָגען אויף זיך בלוט דעם נאָמען כעג־שען אָבער אין דער טאט האָבען זיי אין זיך קיין פונק מענשליכקייט. ווי צום ביישפּיעל ווילדע מאָוואָקען, וואָס זענען צופרידען ווען מען הייסט זיי דריהען און שטיקען שוואכע ארימע מענשען. האַרצ־לאָזע רעגיערונגס בעאמטע וואָס באַנוצען זיך מיט זייער אמט כדי פיינע לייטע אונ־גליקליך צו מאכען. אייפזעהער פון גע־פענגניס, וואָס זייער אויפגאבע איז צו באהאנדלען זייערע ארעסטאנטען אלס איינפאכע הינט און דאָס גלייכען אזעלכע פערזאָנען. דאנעבען אָבער בין איך אימער בערייט צו רעטען שוואכע שעפעלאך פון וועלפישע צייהן, אונטערדריקטע מענשען פון זייערע בעדריקער, נעפאנגענע פאלי־טישע פארברעכער פון זייערע געפענגניסע און נאָך אזעלכע סאָרטען פויגלען. נו יעצט וועט איהר מיר אויך אייער צו־טרויען ניט שענקען?

— ווער האָט אייך געזאָגט, אז איך האָב א פאלשען פאספארט?

— דאָס האָב איך ערשט צופעליג ער־פאהרען דען דער באַדיענער פון דיעזען האָטעל האָט דערקאָנט אין אייער פאס־פארט זיין ברודער מיכאלקא סטאלאיעוו פון דאָס שאדען, ווען איך וועל דאָס באַ־ריכטען דער פאָליציי, מען וועט נאכפאר־שונגען מאכען אויב ער איז אן ערלי־כער מאַן וועט מען איהם קיין שלעכטעס טאָן.

אלס דער בעדיענער איז ארויסגע־גאנגען, האָט זיך דער יונגער נאסט שטארק פארטראַכט, ענדליך איז ער פון זיין ארט אויפגעשטאנען, האָט פארלאָ־זען זיין צימער און איז אוועקגעגאנגען אויפזוכען דעם נומער 10.

ער האָט גיך די טיהר געפונען און האָט אָנגעקלאפּט.

— האָב איך די עהרע צו ריידען מיט דעם הער מיכאלקא סטאלאיעוו? האָט דער פרעמדער געפרעגט.

— יא, דאָס בין איך, האָט דער נאסט געענטפערט.

— ניין מיין הער, ניט איהר זייט דאָס. איך ווייס, אז דער הערר סטאלאיעוו זעהט אנדערש אויס און איז גאָר אנאנ־דער מענש.

דער נאסט איז בלאס געוואָרען. ער האָט זיך אָבער געמוטיגט און האָט גע־זאָגט: איך פארשטעה גאָר ניט מיט וואָס פאר א רעכט איהר לייקענט אז מיין פערזענליכקייט.

— אָבער איהר וועט מיינע ווערטער אויך ניט אפלייקענען אז איהר זייט ניט דער פאר וועמען איהר גיט זיך אויס

— מיין הער! האָט מיכאלקא שטרענג געזאָגט. איך געפין ניט פאר נוי־טיג מיט אייך פיעל צו ריידען און איך פארלאנג פון אייך, איהר זאָלט מיין צי־מער פארלאָזען.

— איך געפין אָבער יא פאר נויטיג מיט אייך צו ריידען, אוב אייער לעבען פון געפאהר צו רעטען. איהר פארשטעהט מיך?

— ניין, איך האָב ניט עהרע אייך צו קאָנען אויך ניט אייערע ווערטער צו פארשטעהן.

— נו, אויב אזוי וועל איך מיט אייך דייטליכער ריידען. איהר האָט געהערט אין יאקוטסק דעם נאָמען רויבער ריי־נאָלד.

— יא, איך האָב איהם פיעל מאָל גע־הערט.

— קאָנט איהר דעם רויבער פער־זענליך?

— ניין.

— נו, קענט איהר יעצט די עהרע האָבען איהם צו קאָנען, האָט דער פרעמ־דער לאכענד געזאָגט. דען ער שטעהט יעצט פאר אייך.

דער נאסט האָט העכסט ערשטיינט און ערציטערט געקוקט אויף דעם פרעמ־דען.

— אבוואהל איך בין א רויבער, האָט ריינאלד געזאָגט. פונדעסטוועגן דארפט איהר זיך פאר מיר ניט שרעקען, דען איך בין ניט געקומען אייך צו באַרויבען, אין גענעטייל, איך וועל אייך פון אונגליק רעטען.

דער נאסט האָט אלץ דערשראָקען גע־קוקט אויף דעם בעריהמטען רויבער.

— יא, יא, פריינד, אבוואהל איך האָב ניט די עהרע אייך צו קאָנען. דען איך זעה אייך יעצט דאָס ערשטען מאָל, אָבער אן אייער געוויסן פארשטעה, איך, אז איהר זייט ניט קיין גנב. איך לייגן אויף אייער שטערען, אז איהר זייט אן ארענטליכער מאַן און געוויס האָט אייך די גוטס געצוואונגען, איהר זאָלט זיך באנור־ען מיט א פרעמדען פאספארט. איהר קוקט מיך אלץ מיסטרויאיש אָן, איהר מוזט געוויס מיינען, אז איך בין א שפּיאָן און איך וויל פון אייך איספארשען איי־ערע זיכה, זאָג איך אייך נאָך א מאָל, אז איך מיין נור אייער טובה. מיין אויפגא־בע איז ניט נור רויבען אָנדערן אויך מאָר־דען. ביי מיר שפּיעלט מענשענבלוט קיין ראָליע. דערביי מוז איך אייך אָבער זאָ־גען, אז איך מיין אזעלכע מענשען וואָס טראָגען אויף זיך בלוט דעם נאָמען כעג־שען אָבער אין דער טאט האָבען זיי אין זיך קיין פונק מענשליכקייט. ווי צום ביישפּיעל ווילדע מאָוואָקען, וואָס זענען צופרידען ווען מען הייסט זיי דריהען און שטיקען שוואכע ארימע מענשען. האַרצ־לאָזע רעגיערונגס בעאמטע וואָס באַנוצען זיך מיט זייער אמט כדי פיינע לייטע אונ־גליקליך צו מאכען. אייפזעהער פון גע־פענגניס, וואָס זייער אויפגאבע איז צו באהאנדלען זייערע ארעסטאנטען אלס איינפאכע הינט און דאָס גלייכען אזעלכע פערזאָנען. דאנעבען אָבער בין איך אימער בערייט צו רעטען שוואכע שעפעלאך פון וועלפישע צייהן, אונטערדריקטע מענשען פון זייערע בעדריקער, נעפאנגענע פאלי־טישע פארברעכער פון זייערע געפענגניסע און נאָך אזעלכע סאָרטען פויגלען. נו יעצט וועט איהר מיר אויך אייער צו־טרויען ניט שענקען?

— ווער האָט אייך געזאָגט, אז איך האָב א פאלשען פאספארט?

— דאָס האָב איך ערשט צופעליג ער־פאהרען דען דער באַדיענער פון דיעזען האָטעל האָט דערקאָנט אין אייער פאס־פארט זיין ברודער מיכאלקא סטאלאיעוו פון דאָס שאדען, ווען איך וועל דאָס באַ־ריכטען דער פאָליציי, מען וועט נאכפאר־שונגען מאכען אויב ער איז אן ערלי־כער מאַן וועט מען איהם קיין שלעכטעס טאָן.

אלס דער בעדיענער איז ארויסגע־גאנגען, האָט זיך דער יונגער נאסט שטארק פארטראַכט, ענדליך איז ער פון זיין ארט אויפגעשטאנען, האָט פארלאָ־זען זיין צימער און איז אוועקגעגאנגען אויפזוכען דעם נומער 10.

ער האָט גיך די טיהר געפונען און האָט אָנגעקלאפּט.

— האָב איך די עהרע צו ריידען מיט דעם הער מיכאלקא סטאלאיעוו? האָט דער פרעמדער געפרעגט.

— יא, דאָס בין איך, האָט דער נאסט געענטפערט.

— ניין מיין הער, ניט איהר זייט

(ווערט פארגעזעצט)

אין די טעאַטערס

היפּאָדראָם טעאַטער

„דאָס נאכט לעבען פון ניו יארק", איז דער נאָמען פון דעם בילד וואָס ווערט געוויזען די גאנצע היינטיגע וואָר אין היפּאָדראָם טעאַטער.

דאָס בילד איז א שילדערונג פון די געפאהרען און איבערלעבונגען וואָס א פרעמדער האָט אויסצושטעהן ווען ער קומט קיין ניו יארק זוכען עקסיסטענטס.

פון דער טעמא איז גאנץ לייכט זיך פארצושטעלען דאָס אינטערעסאנטקייט פון'ם בילד.

לאו'ס טעאַטער

א שטארקע ליעבעס־געשיכטע וואָס שטייגט אריבער אלע פריהערדיגע וועט געוויזען ווערען אין א בילד אין לאו'ס טעאַטער היינטיגע וואָר.

דאָס בילד איז א פּראָדוקציע פון ריקאָרדאָ קאָרטעז, וועלכער איז דער העלד אין האַלליוואָד. ס'נעהמט אויף אנטייל די באריהמטע, גרעטאַ ניסען, וועלכע שפּיעלט די ראָלע פון מערי דאָס־רען.

דאָס בילד פארשפּרעכט צו זיין אינ־טערעסאנט.

אין פענטעידזשעס

אין פענטעידזשעס טעאַטער וועט היינטיגע וואָך זיין א נייע פּוטשיר. דאָס איז די מוזאָוויבילד, „די ספּאַרטיגע וועג נוס".

דעם הויפּט כאַראַקטער אלס „ספּאָר־טינג וועגנס" שפּיעלט די באַקאַנטע אַק־טריסע בלאַנכע סווינ. וועלכע האָט דער גרייכט די העכסטע שטופּע זינט זי איז מיט צוויי יאָהר צוריק ווידער אריינגע־טראָטען אויפ'ן סקרין.

שעי'ס וואָדעוויל

די הויפּט קרעפטען אין שעי'ס וואָ־דעוויל וועלען זיין סטעלא מאין און מעי־בעל פּאָרד, פון די באַרזהמטע פיער פּאָרדס און איהר טאַנץ רעוויו.

וואָלטער ביוטאָן און אלאָמאַני וועל־ען נעוויזען ווערען געוויזען. ווערען אין א קאָמעדיע „בעטלינג טעדי", וואָס איז דורכגעדרונגען מיט הומאָר און געלעכ־טער.

נאָך פיעלע באריהמטע קרעפטען ווי ווייל בוירנס, דזשיסי בוירטשעל, וועלען אייך פיין אונטערהאַלטען.

א נייער טעאַטער אין טאָ־ראָנטאָ

ס'וועט זיכער זיין א צופרידענע נייעס פאר א אידען פון טאָראָנטאָ, אז די הינע אידען וועלען באלד האבען די זעלבע טעאַטראַלישע מעגלעכקייטען ווי אין די פאַראייניגטע שטאַטען.

ס'איז פון א ספּעציעלען אינטערעס די ערעפענונג אין א נייעם טעאַטער אויף יאָנג סט. לעבען קינג, צוליעב דעם וואָס דער מענעדזשער נעם לעווין, וועל־כער איז געווען פאַרבונדען מיט דעם אלטען סטאַר פאַר יאָהרען. איז א זאַהן פון גוט באַקאַנטען מאַריס לעווינסקי. דער טרעשווערד וועט זיין פיל לעווין, דער אידעם פון סעמיעל לעווינטער. דזש. פּי. ביידע פון די הויפּט פאַרוואַלטער זענען געבוירען געוואָרען אין טאָראָנטאָ און זענען גוט באַקאַנט יעדען אייגעם. יעדער אייגער קען זיין זיכער אז ער וועט קריגען די העפליכסטע באַהאַנד־לונג אין דעם נייעם טעאַטער. דער גוט באַקאַנטער סטרענד איז פון זיי איבער־נעמען געוואָרען און ס'איז אויסגעג־שטעלט געוואָרען גענוג אַרבייטער און דעקאָראַטאָרס צו איבערבויען און באַ־נייען די גאנצע געביידע. איבער פינף־און־צוואַנציג טויזענט דאָלאַר איז שוין אויסגעגעבען געוואָרען צו מאַכען דיזען טעאַטער אַפּ־טו־דעיט און אזוי באַקאַנט־ליך ווי מענליך, ס'וועט זיין באַקאַנט מיט'ן נאָמען די „עבאַטס סטרענד", און וועט זיין אן ערשט קלאַסיגער בורלעסק פון די „מיוטשעל בורלעסקס סירקוס", אזוי ווי טאָראָנטאָ איז אויס'ן וועג צוויי־שען באַפאַלאָ און דעטראָיט וועט עס קע־נען דערגרייכען די בעסטע פאַרשטעלונ־גען און אטרעקשאָנס. טאָראָנטאָר איינ־וואוינער וועלען ווידער זעהן אמת'ע בור־לעסק און סטאַרס אועלכע ווי פרענק האַרקאָורט, ליו קעלי, פרענק וואַפּיעלד, סיטי מעדיסאָן, עוועלין קאַנאַהאַם, ערין דזשעקסאָן, הערי (העלא דזשיק) פּי־עלרס, מאַרני פענעטי, הערי בענטלי און אנדערע ליעבלינגס. דאָס שעהנסטע וואָס וועט זיכער אָנפילען דעם טעאַטער גע־פּאַקט, וועט זיין דאָס שעהנסטע מוזיקאַ־לישע כאָריסטען געוואָנען. דער ערעפענונג עטערקשאָן וועט זיין ביילי גילבערט און זיין זוהין בענג בייביס. גילבערט און ניט קיין פרעמדער פאר די טאָראָנטאָ בורלעסק פּעגס און ער זאָגט צו א פאַר־שטעלונג, ספּעציעל פאַר דער ערעפענונגס נאכט, שבת אויגוסט 22־טען, וואָס וועט זיך לאַנג געדענקען ביי די גליקליכע וואָס וועלען דאָרטען זיין.

צו פאַרענטען

צו פאַרענטען א שעהנעם פלעט פון 3 אדער 4 רומס, קאָנווייניענס, סעפּרעט נעו מיטער, טעלעפאָן, סינק אין קיטשען עלעקטריק, פּוידרים, בילינ רענט. נאָכ־פרעגען 12 ראַסעל סטריט.

7615-8-10)

4 רומינען אפּאַרטמענט צו פאַרענ־טען זעהר בילינ רענט אין 78 סענט פּעטריק סטריט, טעל. קענוואוד W 5335

7624-8-11)

סטאָר צו פאַרענטען מיט 6 רומס עלעקטריק, גאַראַדש, 40 דאָלאַר א מאָ־נאַט אין בעסטען אָקנדישאָן. 807 קווין וועסט.

7623-8-10)

צו פאַרענטען א הויז פון 8 רומס מיט אלע קאָנווייניענס 2 סינקס ניי דע־קאָרייטעט האַרדוואַר פלאָרס, בילינ רענט פרעגען ליפּינקאָט און נעסא אין נראַסערי אדער טריניטי W 7941.

457-8-10)

יעקב מ. בענעט

באַריסטער, סאָליסיטאָרס, נאָטאַריעס, א. ז. וו

104 קאָנטינענטאַל לייף בילדינג
371 בעי סטריט
טעלעפאָן עדלייד 2654
וועסט טאָראָנטאָ אָפיס: 2782
דאָנדעס וועסט דזשאָנקשאָן 0536.
וואוינונג טעלעפאָן דזשאָנקשאָן 0983

באַטער באַרגיינס

גוטע סטראַל דזשאַרס פּיינטס און קוואָרטס פאַר נעקענטע פּרוטס, אדער דזשאָבס. האַלסייל דרייסיג סענט, ריטייל פּערצעג סענט. אויך גאַלאָן באַ־טעלס וויסקי און ווייטע פאַר 15 סענט. אויך 5 גאַלאָן באַטעלס אלס צו קריגען ביי י. מ. קראַלניק.
35 באַלדווין סטריט.

7635-8-14)

פייפער הענינג און פיינטינג

איך מאַך די בעסטע דזשאָבס אין פיינטינג און פייפער הענינג. גוט און בילינ. בעסטע צופרידענהייט. טעלעפאָ־ניט לייך. טריניטי F 8316.
מ. קירשענבוים, 100 דענינאָן עוו.

6691-8-23)

זוכט ניטז

דער מאַן וואָס קען פּיקסען גראַ־מאַפאָנס, סטיילס שלעסער רעפּע־רען, נייע שליסלען, בייבי סערע־דזשעס און סטאָוועס נעמאַכט פון אלט ניי, איז דער גוט באַ־וואוסטער

פ. שלייפער
אין 459—461 קאַלעדזש סטריט
אז איך מאַך גוט און בילינ, דאָס וויסט יעדער.
טעלעפאָן טריניטי 6621.

ווערט געזוכט

מאיר שעהר, וואוינט אין טאָ־ראָנטאָ, זיין אדרעס איז ניט באַוואוסט, ווערט געזוכט פון זיין קוזינע ציליא בראַנפענטרינקער, פון בוקאַרעסט.

ווייטינע נייעס פאַר איהם. זיך ווענ־דען צו דער אימיגראַנט אייד סאָסייטי.

(881-8-10)

טעלעגראַפיר!

אדער שיקט רעגעלמעסיג דאָלאַרען נאָך רוסלאַנד
פּוילען, רומעניען, פּאַלעסטינאַ און איבעראַל דורך
דוואָרקינס באַנק געשעפט
525 דאָנדעס וועסט, טאָראָנטאָ. טעלעפאָן טריניטי 6744
פאַרטרעטער פון דער אַמאַלגאַמייטעד באַנק מאָסקווע - ניו יאָרק.
אונזער פאַרטרעטער אין פּיי לען איז דעפּוטאַט פאַרבשטיין, גראַניטשנאַ נומער 4, וואַרשאַ.
אויטאָריזירטע פאַרשטעהער פאַר אלע שיפס־געזעלשאַפטען, דאָמיניאָן און אַמעריקאַן עקספּרעס מאָני אָרדערס, טרעוולער טשעקס און גיט ביל צאָהלונגען. פייער און אויטאָמאָביל אינשורענס. א לאָיע־געפינט זיך טעגליך ביי אונז אין אָפיס.

צו פאַרענטען
To Let

צו פאַרענטען סטאָר מיט זעקס רומס מיט אלע קאָנווי־ניענס, פּאַסיג פאַר א קלייניג און פּרעסינג אָדער אנדערע ביזנעס, אין בעסטען ביזנעס בלאָק אין קווין סטריט איסט, לעבען בראַדוויי. ביילינ רענט. קען גלייך אריינמופען. ניי דע־קאָרייטעט און דאָבעל ווינ־דאָוס. פּרעגען 750 קווין איסט, טעלעפאָן דזשיראַרד 7863.

צו פאַרענטען 395 מעדיסן עוו. 7 רומינען אפּער דופּלעקס מיט אלע מאָ־דערנע קאָנווייניענס, עלעקטריק פיקס־טשורס, בליינדס, שעהנע שאָן רום. טעל. דזשיראַרד W 2075.

422-810)

צו פאַרענטען א סטאָר מיט אן אפּאַרטמענט, א גרויסער יאַרד, פּאַסיג פאַר עני ביזנעס, אדער ווער־הויז, בילינ רענט. פרעגען 325 דזשאָן סטריט, נאָרד האַמילטאָן.

6781-8-28)

צו פאַרענטען א גוטע איינגעפּיקסטע קאַרנער סטאָר, ביזי נייבאַרהוד, ווייזניי־בעל רענט פאַר'ן גוטען טענענט. אויך 3 רומס באַזונדער. אין א פּרייוועט הויז. פרעגען 470 קאַלעדזש סטריט.

7600-8-12)

צו פאַרענטען אן אפּאַרטמענט, 5 רומס און באַטה, האַרדוואַרד פלאָרס, אלץ לייטעסט קאָנווייניענס. בילינ רענט צו פאַראַנטוואָרטלעכע פּערזאָנען. פרעגען 20 קאַרליל סטריט, אדער 440 יאָנג סטריט.

7598-8-11)

צו פאַרענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס, אלע קאָנווייניענס, סעפּרעט סינק אין בעסטען אירישען געגענד, 158 אָנטאַ־טאָ עוועניו.

762-7-8-10)

צו פאַרענטען א הויז מיט אלע קאָנ־ווייניענס, ניי דזשאַרדיר, 74 הענרי סט. פרעגען 76 הענרי סטריט.

7628-8-10)

א פּראַכטפאָלער פלעט 3 רומס, סינק אין קיטשען עלעקטריק פיקסטשורס גלייך אריינצומופען פרעגען 91 ביטרס סטריט.

7637-8-11)

צו פאַרענטען א פלעט, אלע מאָ־דערנע קאָנווייניענס, רעספּעקטעבעל קליי־נע פאַמיליע, בילינ רענט, 375 מאַרקהעם סטריט. טעלעפאָן טריניטי W 8788.

7638-8-11)

צו פאַרענטען א 6 רומינע הויז מיט אלע קאָנווייניענס אין לעאָנאַרד עוו. בילינ רענט. פרעגען 26 לעאָנאַרד עוו.

7631-8-10)

דענטיסטען

דר. סאָל ברעסלין
(דענטיסט)
א ברודער פון דר. ל. דזש. ברעסלין, לאָזט וויסען זיינע פיעלע פריינט אַז ער האָט ערעפענט אן אפיס אין
412a קאַלעדזש סט.
קאָרנער ליפּינקאָוט.
טעלעפאָן טריניטי 6074
אָפּען אין די אוועגנטען.

דר. ס. פערלמאַן
דענטיסט
באַטהערסט און דאָנדעס סטריטס
טעלעפאָן טריניטי 0984
הויז טעל. הילקרעסט 8269
אָפּען אוועגנטען.

טעלעפאָן עדלייד 5615
דר. מ. קייטס
דענטיסט
218½ קווין וועסט
(קאָרנער מיכאל סטריט)
טאָראָנטאָ.

דר. י. פיינבערג
האָט איבערגעמופּט אין זיין אלטען אָפיס אויף
305 דאָנדעס סט. וו.
קאָרנער מעקאל
וואו ער איז גרייט אויפצונעהמען זיינע אלטע און נייע פּאַציענטען. פּליינטס, קראָונס און ברידזשעס. קיין וועהטאָג ביים ארויסצוהען. קלענסטע פּרייזען ווי מעגליך.
טעלעפאָן טריניטי 9474.

סויפען און פערקויפען

באַרגיינס
ביי סטיצקי אימפּאָרטינג
762 דאָנדעס וועסט

איך אנאַנסיר אויסדריקליך א נייעם סטאָק פון פאַרשיעדענע פעזסי מענער וואַרעס, אוועראָלס, קענטאָפּס, פיי זעלס, מאָלאַוויי טיפּינג, צו די בילינסטע פּרייזען אויפ'ן מאַרקעט. פאַרלירט ניט דאָס געלעגענהייט קומט צו אונז און איבערצייגט אייך. צופרידענהייט גאַראַנ־טירט. אויך ניט דאָס געלט צוריק.

האַלסייל אדער ריטייל די זעלבע פּרייזען. איך פאַרקויף צו פּערלערס, סטאָרקיפּערס און מאַנופעקטשורערס. טעלעפאָנירט פאַר אַדרעס טריניטי 5855.

7430-8-19)

צו פאַרקויפען א ליידיס 'רעדי־טו־וועאַר סטאָר מיט סטאָק און פיקסטשורס גוטער טשענס פאַר א ליידיס טייליאַר. פרעגען 766 קענט קלעיס עוועניו, וועסט אן 7 ביז 10 פריה.

449-8-10)

א גרויסער באַרגיין צו פאַרקויפען א 6 רומינע הויז 90 ביי 26, 16 הונדערט ראָלאַר, דער איינענטיטער פאָהרט ארויס פון שטאָדט. פרעגען 244 קינג סטריט איסט.

454-8-11)

צו פאַרקויפען א הויז, סטאָון פראָנט, בעסטער געגענד, שעהנע באַט־רום וויינס עגעמאַל, קוואַדער קאָטאָוו פלאָרינג און טרים. שעהנער סטעיר קעיס גרויסער באַרגיין, מאַכט אן אפער, טעל־פאָנירט טריניטי 8351.

7642)

דזשאָנס דיעלערס און פעדלערס

איך בין צו יעדער צייט אין מאַר־קעט אויף אלעס אין ליין פון דזשאָנס, ספּעשעל פאַר ראַבער טייערס, זאָגאַר וועגן עס איז ניט אדווערטייזט.

איך צאָהל די בעסטע מאַרקעט פּרייזען.
קומט איבערצייגט אייך.
B. VEXLER
118 Maria St., Toronto
Tel. Juuc. 0452
Res. Trinity 0936

לואיס ווייגער
דער אידישער יוניען
סיין פיינטער
פון 74 דאָנדעס וועסט
האָט געמופּט נאָך 559 בעי סט.
נעבען דאָנדעס
טעלעפאָן עדלייד 6369

דער עקסידענט

איז גרויס אבער ניט אזוי גרויס ווען עס קען צוריק געפיקסט ווערען. דער גוט־באַקאַנטער פ. שלייפער און א. שפּיגעל וועלען זיכער צופרידענשטעלען אלע אידישע אוטאָמאָביל אייגענטימער, ווי אויך אנדערע פאַרשיעדענע פעזסאָרי מאַשינערי פאַרטס, אויב זיי זענען צור־באַקאַנען אין אייער קענט קיין נייע ניט באַקומען, דאַן קומט צו דעם אידישען עקספּערט

פ. שלייפער און א. שפּיגעל
אין 131-33 דיאַרסי סט.

באַלד אונטער דעם אידישען טעאַטער. מיר וועלען אייך זיכער העלפען, אָנהויי־בענדיג מיט דער קלענסטער זאַך, פון וועלכע עס איז מעטאַלען ביז צו דער־גרעסטער.

ספּעשעל אין צוקלאַפּטע אויטאָמאָ־ביל באַדיס געגלייכט און ריפּיירד, פענ־דערס, אקסען, גאַירס, וועלוס גרייגדער, ברענען קאַרבאַן און אלסדינג אין א קאַר אדער פעקטאָרי מאַשינען.

טעלעפאָן טריניטי 6621 אדער טריניטי W 4615.

7394-8-14)

דזשעקסאָנס פּאַינט

דער גן עדן פון דזשעקסאָנס פּאַינט, וואו איהר קענט פאַרברענגען אי־ערע „האָלאָדייס" אין אונזער פּלאַץ מיר האָבען אלע לייטעסט אים־פּרוווומענטס. אויך א דענסינג פאַ־ווילאָן, טענס קאָורט, פּלאַץ פאַר באָדען, פּלעי גראָונד פאַר קינדער. דאָס קענט איהר אלעס באַקומען אויף

סיימאָנס

זומער פּלאַץ. פאַר צופרידענהייט נאַראַנטירט אייך מיין נאָמען. לאָזט אונז וויסען וועגען אייער קומען ביי „מעיל" אדער טעלעפאָנירט רינג 111.

J. SIMON
Jacksons Point, Ont..
Tel. Ring 111

אינשורענס פאַר פייער, באַרגלערי פּלייט גלאַסס
עקסידענט און סיקנעס אטאָמאָביל, לייף
קענט איהר באַקומען דורך
הזן קאַפּלאַן און זוהן
ספּעשעל רעפּרעזענטיטיווס פאַר די
קראָון לייף אינשורענס קאָמפּאַני
11 קאַלבאַרן סט.
טעלעפאָן עלגין 5893
וואוינונג 458 בראַנזוויק עוו.
טעלעפאָן הילקרעסט 8332

אויפמערקזאַם
הויז איינענטימער

מיר מאַכען פאַרשיעדענע קאַרפּע־טער אין אלטערייסאָנס אַרבייט, הויבען הייזער, גראָבען און גיסען אויס סעלערס און סיידוואָקס, בילדען אויס סטאָר־פראָנטס, נאַראַדזשעס און וועראַנדעס, האַרדוואָאָר פלאָרס א. ז. וו. צו בילינסטע פּרייזען. צופרידענהייט גאַראַנטירט.

קאַצמאַן און קא. בילדינג קאָנ־טראַקטאָר.
61 מיידזשאַר סט. טעל. טרינים W 6369
6478-7-2)

„אין שטורם פון לעבען"

אריגינעלער העכסט-שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אויף יענער זייט ים.

פון ל. לעוואנדא

איבערזעצט ספעציעל פאר'ן „אידישען זשורנאל"

(פארזעצונג.)

— קאפעדראל פראספעקט. הויז פאן-דער נארסט — האט ער געזאגט דעם פוהרמאן.

— איהר זענט געקומען צום פאפא? — האט יאדווינא פאן-דער-נארסט געפרעגט דעם פאן אנדריי, — דער פאפא איז נעכטען אפגעפאהרען אין דארף.

— איך וויים, — האט ער געענטפערט און האט עפעס מאדנע ארומגעקוקט דאס מיידעל, — איך בין צו אייך געקומען, ערלויכטענע פאני.

— צו מיר? עס פרעהט מיך זעהר. זעצט אייך אוועק.

פאן אנדריי האט זיך צוגעזעצט.

— וואס וועט איהר זאגען? — האט פאנא יאדווינא געפרעגט. זי האט זיך אונעקגעזעצט אויף א סאפעקע און האט זיך געטוליעט אין דער שאל. — איהר זענט, אפנים, ניט אינגאנצען געזונט, — האט פאן אנדריי באמערקט און האט אויף איהר ווידער געווארפען א מאדנעם צערשטרויטען בליק.

— איך רעכנען אויך אזוי, האט זי געזאגט. צונויפקניפשענדיג זיך, — איך האב אבער מורא, ביי מיר זאל ניט ווערען א קרהת.

— ניין, — האט פאן אנדריי געטרייסט. — איהר וועט אייך א שעה הורכשפאצירען אויף דער זון, וועט איהר זיך אנווארעמען.

ער האט ווידער א קוק געטאן אויף יאדווינא'ן, און דאס מאל האט זיך זיין בליק אפגעשטעלט אויף איהר שעהנע בלאנדע קעפיל. און ער האט, דוכט זיך, ניט געקאנט זיך אפרייסען דערפון.

— נו, וואס וועט איהר עפעס זאגען, פאן אנדריי? א, א! איהר זענט דאך אזוי צערשטרויט! — האט זי אויסגעשריען. באטערקענדיג ערשט דעם משונה'דיגען אויסדרוק אויף זיין פנים, — זאגט, וואס האט פאסירט? געכטען איז געווען א זיצונג?

— יא, ערלויכטענע פאני, — האט ער געענטפערט און האט זיך אנגעשטרענגט צו זיין רוהיגער. — דא אבער געהט ניט וועגען דער נעכטיגער זיצונג.

— וואס זשע דען? — זאגט שוין ניבער, — איז זי צוגעשטאנען.

— איך האב אייך געבראכט א גרוס, — האט אנדריי ארויסגעזאגט שטארק צרודערט און האט מיט זיין בליק זיך איינגעזוויגען אין דאס בלאסע, אבער זעהר אינטערעסאנטע פנים יאדווינא'ס.

— פון וועמען? — האט זי געפרעגט נאך אלטבלוטיג.

— פון איינעם, וואס האט דאס גליק געהאט צו פאראינטערעסירען אייך יאדווינא האט זיך עטוואס גערויטעלט..

— איך פארשטעה אייך ניט, — האט זי ארויסגעזאגט שטיל, אום ניט ארויסצוגעבען זיך מיט איהר שטים, וואס האט אנגעהויבען צו ציטערען.

— און אויב איך וועל אייך אנרופען די פערזאן מיט'ן נאמען, וועט איהר מיך פארשטעהן? — האט פאן אנדריי געפרעגט חוצפה'דיג און האט מיט נצחון איהר אריינגעקוקט אין די אויגען.

— רופט אן, — האט זי געזאגט, און זי האט נאך אלץ געהאפט, אז ער ווייסט ניט איהר שרעקליך געהיימניס.

— אלוא, איהר פארלאנגט עס? רעכט. איך האב אייך א גרוס געבראכט פון סטאס'ן!

— פון סטאס'ן! — האט יאדווינא אויסגעשריען, האט א פאטש געטאן מיט די הענט און האט אין קיישעלע פון פאפקע באהאלטען איהר גערויטעלט פנים פון בושה און שרעק.

— יא, פון סטאס'ן, פון דעם שומר סטאס, וואס האט דאס גליק און העזה געהאט צו באהערשען דאס הארץ פון דער ערשטער שעהנהייט אין אונזער שטאדט, און וואס האט פון ציפיעל גליק ערמארדעט זיין געליעבטע, אייער פאנקורענטן, און האט דערמיט אונז אלע-מען אריינגעפיהרט אין א צרה, וואס נאך אליין זאל אונז ארויסראטעווען.

— א, ווי אומגליקליך איך בין! — האט יאדווינא געוויינט און געבראכען די הענט. — וואס האב איך עס געטאן? וואו אין מיין פארשטאנד געווען?

— איך בין ערשט געווען ביי סטאס'ן, — האט פאן אנדריי צוגעגעבען, געפינענדיג תענג אינ'ם פיינגען דאס מיידעל, און ער האט אין זיין פלוידערען פון חיין אויסגעפלאפעלט פאר מיר אייער נאנצען סוד. איך גראטוליר אייך, פאנא יאדווינא, מיט אזא אנגענעהמער קענטשאפט.

— א, האט רחמנות, — האט יאדווינא געבעטען מיט אויסגעשטרעקטע הענט, — רעדט ניט מיט מיר וועגען דעם. איך וועל פון זיינען אראפ. איך האב זיך געלאזט פארפיהרען. איך בין פארברעכעריש, איך בין שולדיג, און גאט שטראפט מיך פאר מיין אונזינניג קייט. א, איהר ווייסט ניט, וויפיעל איך האב די טעג איבערגעליטען. דאס געוויסען, בושה און שרעק צוריסען מיין הארץ און גיבען מיר קיין רוה ניט.

— איהר האט ניט באדארפט פארגעסען אייער געזעלשאפטליכע לאגע, — האט פאן אנדריי מוסר געזאגט, — איהר האט אייך ניט באדארפט פארבינדען מיט אזא איינעם, וואס געהערט ניט צו אונזער קרייז. אן ארויסטאקראטען דארף זיך קענען נאר מיט אריסטאקראטען. אין ליעבע זאגאר דארף מען זיך אויך אפהיטען פון אזעלכע סארטען ליעבעס, וואס פיהרט שטענדיג צו א סקאנדאל.

— א, איך ווייס עס, איך פיהל עס, נאר האט אויף מיר רחמנות, אין גאט'ס נאמען, האט רחמנות אויף מיר! מאכט מיר ניט קיין פארווירפע. סקלעפט מיר דאס פייניגען פון מיין איינעם געווען סען. זיין גרויסמוטיג, זייט א בעל-מחילה! דערצעהלט ניט מיין געהיימ-ניס, מאכט מיך ניט אומגליקליך!

— און אויב אנדערע ווייסען שוין אייער געהיימניס?

— אנדערע ווייסען?! — האט יאדווינא אויסגעשריען און האט זיך פארן קאפ געכאפט. זי איז אויפגעשטאנען פון טי, איז די צאהל פון פאליסלייט דא אין שטאדט 854 אין פארגלייך מיט 205 וואס איז געווען אין יאהר 1887.

ווילען פארבאטען צופיעל פאסאזשירען אין „באסעס"

די פראגע וועגען פארבאטען צופיעל פאסאזשירען אין די באסעס איז נאך אמאל פארגעבראכט געווארען פאר מעדזשיסטריים ברונטאן פון קאונטי פאלים פאלס.

דער אנגעקלאגטער איז געווען א געוויסער טשארלז סי. קאם, וועלכער האט, ווי די פאליציי ניט איבער, אריינגענומען אין זיין „באס" פערציג מענשען, בעת מעהר ווי 28 פאסאזשירען איז איהם ניט ערלויבט געווען.

וועלען קויפען נייע פלעצער פאר פארקס

די בעאמטע פון איסט יארקשיר טאונשיפ פלאנעווען איצט צו אפקויפען נאך צוויי פלעצער פאר פארקס און פיק-ניק גראונדס צווקען.

צוויי אזעלכע פאסיגע פלעצער זע-לימוטעד, זאל צוגענומען ווערען פאר דעם ווייעראקט געבויט, כדי צו קענען מאכען די נייע גאס סאוט פון עספלא-נייד, נאכדעם ווי סיערס וועלען געפאכט ווערען בדי צו צוציהען עס מיט דעם גרוי-סען סוער.

זאגט, אז צופיעל פרויען טרייבען אויטאמאביל

מערדזשיסטרייט קאהן האלט פון דער טעאריע, אז וואס ווענינער פרויען עס וועלען טרייבען אויטאמאביל אלץ בע-סער וועט עס זיין פאר דער געזעלשאפט.

ס'האט זיך געהאנדעלט וועגען א געוויסער טרס. מעריאן אנווין, וועלכע האט אנשטאט צו פאהרען מיט איר אויט-טאמאביל אויפ'ן מיטען וועג איז זי גאר פארפאהרען אויפ'ן סיידוואק און האט שווער פארוואונדעט פיער קינדער.

די קיים איז אפגעלייגט געווארען ביז אקטאבער 10-טען, ווען א ווייטער-דיגער פארהער וועט פארקומען.

פארלאנגען נאך פלאץ פאר'ן ווייעראקט

די טאראנטא טוירמינאל קאמפאני, וועלכע טוט די ארבייט ביים ווייעראקט, פארלאנגט, אז דאס שטיקעל פלאץ וואס געפינט זיך סאוט פון עספלאנייד און וואס באלאנגט צו סי. ווילסאן און סאן צוויי אזעלכע פלעצער.

נייעס ביי אונז אין שטאדט

זומער לעבען — אנטלויפט מען אין קאונטרי

אז דער ליעבער זומער קומט, פאנגט ער אויך די זינדיגע מענשען. ער שלעפט זיי ארויס פון די שטויביגע שטאדטישע גאסען און פיהרט זיי אין די קאנטרים, דארט וואו ס'איז גרין, פריש און לופטיג.

פון טאראנטא האט דער היינטיגער זומער אוועקגענומען ארום פינף טויזענט פאמיליעס און זיי אוועקגעפיהרט אזוי, דארט וואו די פויגעלאך זינגען און אלץ רופט צום לעבען.

די דאזיגע ערקלעהרונג האט געמאכט ראק א. א. עימאנג, דער סופערינטענ-דענט פון דעם סעקרעטאריאל דיוויזשאן פון דער שטאדטישער פאסט סערוויס, וועמעס דעפארטמענט איז באשטימט צו אויבעהרייטען די אדרעסען.

מר. עימאנג גלייבט, אז אין די קו-מענדע פאר וואכען וועט די צאהל אויס-וואנדערענדע פון טאראנטא דערגרייכען א סך מעהר ווי די איצטיגע צאהל.

צובראכט דעם שארבען אין אן אויטאמאביל עקסידענט

דזשאזעף דאן, פון האמבער בעי, געפינט זיך איצט אין סט. דזשאזעפס האספיטאל אין א קריטישען צושטאנד, ליידענדיג פון א צובראכענעם שארבען. וואס ער האט געקראגען ווען ער איז אומ-געווארפען געווארען פון אן אויטאמאביל געטריבען פון הערי בערטאן פון קאקס וועל עוו., טאראנטא.

לויט דאס עדות זאגען פון פארביי-נעהערס איז דער עקסידענט געווען אומ-פארמיידליך, ווייל דאן זאל האבען אומ-פארזיכטיגערהייט זיך אוועקגעשטעלט פונקט קעגענאיבער דעם אויטאמאביל ווען ער איז אנגעקומען.

ליסט פון האוס באנק דעפא-זיטארס שוין גרייט

די ליסט פון די האוס באנק דעפא-זיטארס וועלכע האבען געהאט 500 דא-לאר אדער ווענינער, איז שוין פארענ-דיגט און עס ענטהאלט איבער 40,000 מענשען.

די אויסצאהלונגען וועלען אבער גע-מאכט ווערען ניט פריהער ווי סוף סעפ-טעמבער.

דאס געלט וועט אויסגעצאהלט וועד-רען אין געוויסע בענק, וועלכע וועלען ספעציעל באשטימט ווערען.

מיניסטער פון קיובא באזוכט טאראנטא

דער מיניסטער פון קאלעריז, אנדרי-קולטור, און ארבייט פון דער רעגירונג אין קיובא, מר. אנדראס פערירא, האט באזוכט טאראנטא און האט זיך אויס-געדריקט אז זיין רעגירונג זוכט צו פאר-גרעסערען דעם האנדעל מיט קאנאדע אין פרוכט, צוקער און עהנליכע פראדוקטען.

אויטאמאביל סיגנאלען צו קאנטראלירען פארקעהר

א נייער סיסטעם פון קאנטראלערען דעם פארקעהר אויף די קארנערס ווערט איינגעפיהרט דא אין שטאדט.

דער נייער סיסטעם באשטעהט אין אויטאמאטישע סיגנאלען וואס ווערען געגעבען צו באצייכענען אויף „סטאפ" און „גא".

די סיגנאלען זענען עלעקטרישע לעמפלאך פון רויטע, גרינע און בורשטי-נענע קאליערען. דער רויטער קאליר באצייכענט אויף „סטאפ"; דער גרינער קאליר אויף „גא" און דער בורשטינער קאליר איז א ווארנונגס-סיגנאל.

די דאזיגע אויטאמאטישע מעטאדע איז דערווייל איינגעפיהרט געווארען אויפ'ן קארנער בלור און יאנג סט., און אויב ס'זאל זיך ארויסצייגען צו זיין אן ערפאלג, וועט עס איינגעפיהרט ווערען איבער דער גאנצער שטאדט.

היגע פאליציי פארגרעסערט

לויט אן ערקלעהרונג פון טשיעף אף פאליס דיקסאן און דעפיוטי טשיעף בי-איהר ארט און האט אין פארצווייפלונג גענומען ארומלויפען איבער'ן צימער. — א מעסער! א מעסער גיט מיר! — האט זי געשריען דערשטיקט פון אויפ-רעגונג. — איך וועל די חרפה ניט אויס-האלטען! — דער פאפא דארף ניט טרע-פען מיך אין אזא חרפה! זאל ער מיך ליעבער דערזעהן א טויטע, אבער ניט אין אזא שאנד. דער טויט! איך וויל שטארבען!

זי איז אומגעפאלען אויפ'ן סאפקע און האט דאס פנים צוגעדעקט מיט'ן שאל. זי האט שווער געאטעמט און האט פון אפשוואכונג קיין ווארט ניט געקאנט ארויסריידען.

פאן אנדריי האט איינגעזעהן, אז ער איז צו צרוייט אוועק. האט ער אנגע-הויבען צו בארוהיגען דאס פארצווייפעל-טע מייהעל.

— בארוהיגט זיך, פאנא יאדווינא — האט ער געזאגט, צוגעהענדיג צו דער פאפקע. — קיינער וויים נאך ניט פון אייער געהיימניס.

(ווערט פארטגעזעצט)

ווילסאנס
פליגען פעדס
לעזט די דירעקציאנס
פארביינטע אין
פאקעט ווי נאך
פיקטיריז

די בעסטע פון אלע פליגען-טויטער, 10c. א פעקל ביי אלע דראגיסטס, גראסעריס און דזשענעראל סטארס.

וועט צוריק באנייט ווערען מיט ביער

ס'איז באקאנט געווארען אז די אל-טע רעינהארדט ברויערי איז פארקויפט געווארען צו טאראנטא און דעטראיט אינטערעסען מיט'ן צוועק צו באנייען אז-ריק די אלטע ברויעריי אויף דעם אלטען טשארטער.

פאר דער לעצטער צייט איז די גע-ביידע באנוצט געווארען פאר „לאיט" מאנופעקטשורנג צוועקען.

שעהנע אונטערהאלטונג אין קינג עדוואַרד

די קענעדיען פלאריסט און גארדע-נערס אסאסיאיישאן וועלכע האלט דא אף איהר קאנווענשאן, האט זיך פיין אונטערהאלטען ביי א לאנטשעאן וואס איז געגעבען געווארען פאר די מיטגלי-דער פון דער אסאסיאיישאן אין קינג עדוואַרד האטעל.

מיט דראמאטי היל, פון מאנטרעאל, וועלכע איז א בלינדע, האט זעהר שעהן געזונגען איינינג ליעדער, און אלע האבען זיך פיין אונטערהאלטען.

הינער ביזנעסמאן שטארבט

דזשארדזש ע. שאו, א באקאנטער הינער ביזנעסמאן, איז געשטארבען אין עלטער פון 60 יאהר.

דער פארשטארבענער איז שוין גע-ווען קראנק פאר די לעצטע עטליכע יאהר. ער לאזט איבער אן אלמנה און

דורכ'ן טעלעפאן

אדווערטייזט אייערע „וואנט-עדס"

אין טאראנטא'ס איינציגע אידישע טעגליכע צייטונג

— דער —
„אידישער זשורנאל"

אין טאראנטא'ס איינציגע אידישע טעגליכע צייטונג

פארשיעדענעס צו קויפען און פערקויפען צו פאררענטען אדער רענטען

אלעס וואס איהר ווילט אז דער ברייטער עולם זאל וויסען. דאס רופט אונז אפ, און מיר וועלען עס טון פאר אייך

וואס איהר דארפט טאן:

זוכט איהר ארבייטער?
ווילט איהר פארקויפען אדער קויפען א הויז?
ווילט איהר קויפען, פארקויפען אייער ביזנעס?
ווילט איהר רענטען אדער פארענטען אייער פוירניש דום אדער אפארטמענט?
ווילט איהר עטוואס פערזענליכעס?
ווילט איהר קויפען אדער פארקויפען אייער פוירניטשור?
זוכט איהר א פארטנער, אדער פארשיעדענע אנדערע ביזנעס געלעגענהייט?

אויב איהר זייט מיט אייער יעצטיגע ביזנעס ניט צופרי-דען, ווייל זי איז צו קליין אדער צו גרויס פאר אייך און איהר ווילט זי פארקויפען —

אויב איהר זוכט א ביזנעס צו וועלבע עס זאל זיך ניט פאדערען קיין גרויסען קאפיטאל, און מען זאל ניט שווער ארבייטענדיג קענען מאכען פון איהר א שעהנעס לעבען —

אין אנדערע ווערטער: אויב איהר ווילט פארקויפען אייער ביזנעס און איהר זוכט א קויפער, אדער איהר ווילט קויפען א ביזנעס און איהר זוכט א פארקויפער —

נעהמט דעם טעלעפאן אין האנט און רופט:

עדלייד 3967

פרעגט פאר דעם קלאסיפייד דעפארטמענט. אן ערפאהרענער „וואנט-עד" נעהמער וועט אייך געבען די העפיכסטע באדינונג און וועט ביי אייך נעהמען דעם אדווערטייזמענט, און גלייך אויף מארגען אין דער פרוה וועלען שוין טויזענטער לעזער לעזען וואס איהר האט צו זאגען.

מיר פיהרען איין די טעלעפאן אדווערטייזמענטס צוליעב דער באקוועמליכקייט פון אונזערע לעזער, וועלכע וואוינען ווייט פון אונזער אפיס און סענען ניט סומען פערזענליך

באנוצט זיך מיט דעם געלעגענהייט און טעלעפאנירט

Adelaide 3967

דאס איבערינע לאזט איבער צו אונז צו באזארגען

„אין שטורם פון לעבען"

אריגינעלער העכסט-שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אויף יענער זייט ים.

פון ל. לעוואנדא

איבערזעצט ספעציעל פאר'ן „אידישען זשורנאל"

דער עלטערער קלינג

קלינגט מיט גרויסע פארגיינס

אין זיין נייער דזשאלערי סטאר. מאכט ניט קיין טעות קומט אין

98 קווין וו. (לעבען סיטיהאל)

דיימאנדס רעגולאר $700 — 475

איצטיגער סייל **$250 145**

18 קערעט חתונה רינג. רעגולאר 7 דאלאר. סייל פריז **$3.50**

באמערקט אז די קלינגס זענען ניט קיין פארטגערס. מיין נייער סטאר איז איצט 98 קווין וועסט טעלעפאן עדלייד 7982

Cunard Line — פריפייד ביזנעס — Anchor-Donaldson Line

קוויסענדיג אייערע פיקעטס אריבערצוברענגען אהער פריינט אדער קרובים. זעהט אז זיי זאלען פאהרען אויף אייגער פון ריעזע לייגס.
די קאמפאניע האט אפיסעס אין אלע אייראפיאישע צענטרען. אריינ-רעכענדיג רוסלאנד און אוקראינע. בייג גרויסע סמיטערס — נומע שפיין, אויסגעצייכענטע באקוועמליכקייטן. נעלט קיין רוסלאנד קען יעצט אויסגעצאהלט ווערען אין דאלארס — דאס איז דער בעסטער וועג צו שיקען געלט צו אייערע קרובים. פאר אינפארמאציעס פרעגט ביי אונזערע לאקאלע אגענטען אדער ביי

The ROBERT REFORD CO., Limited
217 Bay St. Toronto

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251—253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3967
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont. January 22nd 1913

ארום דער אימיגראציאנס באוועגונג

אונזער רעדאקציע ווערט פארפלייצט לעצטענס מיט בריעף פון אונ־זערע לעזער, וועלכע פארלאנגען אן ערקלעהרונג וועגען די אימיגרא־ציאנס ערלויבנישען וואס ווערען געגעבען דורך דער היגער אפטיילונג פון דער אימיגראנטען געזעלשאפט, און אבוואהל די גאנצע באוועגונג איז א זאך וועלכע מען טאר ניט געבען קיין עפענטליכע „פובליסיטי", ווילען מיר דאך בארוהיגען יענע צוטומעלטע מוחות, וועלכע האבען ניט קיין חוש פאר קיין געזעלשאפטליכע ארבייט, נאר זענען גרייט איבער־ראל צו קריטיקירען, און אפטמאל שטעלען אין געפאהר דאס נויטיג־סטע אין אונזער לעבען.

די איצטיגע אימיגראציאנס „פאליסי" איז גוט באקאנט צו יעדען קאנאדער איינוואוינער. די טויערען זענען פאקטיש געשלאסען פאר יע־דען אימיגראנט אזוי שטארק, אז דינסטען און פארמער ווערען אויך זעהר זעלטען אריינגעלאזען.

נאטירליך אז אידען זענען ניט קיין אויסנאהם, און אויך זיי קומט אן גאנץ שווערליך צו באקומען אן ערלויבניש פאר אן אימיגראנט, וועל־כער מוז פארלאזען אייראפא און וויל קומען קיין קאנאדע.

מיט א יאהר צוריק, ווען די „איקא" האט באקומען אן ערלויבניש פאר פינף טויזענט אידישע פליכטלינגע אריבערצוברענגען אין קאנאדע, איז דער נאמען פון אונזער מדינה געגרייסט געווארען איבעראל. מען האט געקוקט אויף קאנאדער אידען ווי אויף ערלייזער, אזוי אבער ווי דערצו האט זיך געניטיגט א גרויסע סומע געלט, זענען די אמעריקא־נער אידען צו הילף געקומען, און ארום דריי טויזענט עלענדע פליכט־לינגע זענען צו אונז אריינגעקומען.

דורך געוויסע מיספארשטענדנישען האט כמעט קיין פליכטלינגע מעהר ניט ערלויבט אריינצוקומען, דערפאר האבען אבער קאנאדער קרובים באקומען א פריוויליגיע צו ברענגען אייגענע אויף דעם רעכנונג פון די פליכטלינגע. און גלייך ביי דער ערשטער באקאנטמאכונג האבען זיך אין אונזער שטאדט אפגערופען צוועלף הונדערט פערזאן צו ברענגען אייגענע קרובים פון אייראפא.

די אימיגראנטען פליכטלינגע האבען זיך געניטיגט אין א היים, אין ערציהער, אין אויפפאסער. עס זענען געקומען פרעמדע, עלענדע, צו־בראכענע, קראנקע, מענשען אהן באשעפטיגונג, און עס האט זיך דאן פארמירט אן אימיגראנטען געזעלשאפט צו טאן די ארבייט. די געלט־מיטלען זענען אבער ניט געקומען דירעקט פון די קאנאדער אידען, נאר אמעריקא האט בייגעשטייערט צעהנדליגער טויזענטע דאלאר פאר דער ארבייט.

איצט, מיט'ן אפשטעלען דאס ברענגען פון פליכטלינגע, האבען די אמעריקאנער אידען אויף א גאנץ בארעכטיגטען אופן אפגעשטעלט זייער שטיצע, און זייער טענה, אז קאנאדער אידען זאלען אויסהאלטען די אי־מיגראנטען געזעלשאפט, איז א פאלקאם בארעכטיגטע.

דורך פיעל מיה און שתדלנות איז געלונגען צו באקומען עטליכע הונדערט ערלויבענישען פון דער קאנאדער רעגירונג פאר גאר נאהענטע קרובים פון קאנאדער אידען. און די טוער ארום דער געזעלשאפט רע־כענען דארום מיט רעכט, צוואנציג דאלאר פאר אן ערלויבניש, פון וועל־כען א העלפט געהט פאר דעם מאנטרעאלער אפיס און א העלפט פאר דער לאקאלער אינסטיטוציע.

עס מוז פארשטאנען ווערען, אז פיעלע פון די וועלכע באקומען ער־לויבנישען פאר אימיגראנטען, זענען גרייט געוועזען צו באצאהלען פיעל מעהר ווי צוואנציג דאלאר פאר אן ערלויבניש, און איצט, ווען מען גיט עס זיי אזוי ליכט, האבען זיי אויפגעהויבען א טומעל, אז מען זוכט צו שלאגען קאפיטאל פון זייערע צעהן דאלאר, און זענען גרייט צו שעדיגען די גאנצע באוועגונג.

אזוי איז שוין תמיד ביי אונז, מיט געזעלשאפטליכע ארבייטען וועל־כע ווערען אומזיסט קריטיקירט, מעגען זיי טאן דאס בעסטע פאר דער באוועגונג איז ענטשטאנען דער טומעל.

מיר ווילען אבער ווארענען די טאראנטאר אידען, זיך צו באציהען ערנסטער צו דער זעהר דעליקאטער פראגע.

די איצטיגע אימיגראציאנס ערלויבנישען זענען ווירקליך א טרייסט פאר דער נשמה, דאס צעהנדליגע אימיגראנטען וועלכע ווערען געראטעוועט פון גיהנום, זענען געוויס פון די גליקליכע, און די צוואנציג דאלאר וואס ווערען פארלאנגט פון די אפליקאנטען איז דאך ניט מעהר ווי צו קענען אנפיהרען די נויטיגע ארבייט פאר דער באוועגונג.

יעדער אינטעליגענטער און פארשטענדיגער פערזאן פארשטעהט אז מען קען ניט אנפיהרען קיין אינסטיטוציע אהן א דירה, אהן עלעקטריק, אהן טעלעפאן, און אנדערע נויטווענדיגקייטען.

די צוואנציג דאלאר פאר די אפליקאציעס ווערען גענומען פאר דער גאנצער קייט פון אימיגראציאנס געזעלשאפטען וועלכע פונקציאנירען אין קאנאדע, און מען טוט אהן צוויפעל די זעהר וויכטיגע ארבייט פאר הונ־דערטער קאנאדער אידען. און פאר די צעהן דאלאר וועלכע בלייבען אין דער קאסע פון דער היגער אפטיילונג, ווערט דער אפליקאנט א מיטגליד פאר א יאהר צייט. אין פאל די ערלויבניש ווערט ניט געגעבען, באקומט דער אפליקאנט צוריק צעהן דאלאר.

מיר ווילען עס זאל פארשטאנען ווערען, אז די געקומענע פליכטלינגע זענען נאך ניט קיין גבירים. פיעלע פון זיי זענען בוכשטעבליך אויס־געזעצט צו דער הילף פון דער אימיגראנטען געזעלשאפט. א טייל פון זיי געפינען זיך אין סאניטאריומס און מען מוז זיי אויסהאלטען. אנדערע מוז מען העלפען צו ווערען זעלבסטשטענדיג. דערצו זענען נויטיג זעהר היבשע סומען. און דורך דעם וואס די היגע אידען ווערען זעלבסט גע־האלפען מיט אן ערלויבניש פאר א קרוב, פארזיכערען זיי די עקזיס־טענץ פון דער געזעלשאפט פארצוזעצען איהר ארבייט.

מיט א צייט צוריק, ווען עס איז בלויז געוועזען אן ערלויבניש פאר געצעהלטע מענשען, האבען די אידען פון ווינדזאר, וועלכע האבען זיך געפיהלט געקריוודעט, פראבירט שלעכטס טאן די באוועגונג אויף א זעהר ניט שעהנעם אופן. זאלען וויניגסטענס די טאראנטאר אידען זיין געדול־דיג, און זיך ניט לאזען פארפיהרען פון עטליכע קמצנים, וואס שרייען נאר חורא פאר פרייע טובות.

די עטליכע דאלאר וועלכע איהר גיט זענען אויסדריקליך צו העל־פען די געקומענע אימיגראנטען, און פאר אויפהאלטען די נויטיגע צאהל מענשען דורכצופיהרען ד ארבייט.

די אנדערע ארבייט, ווי באטראכטען די אפליקאציעס, די געהערי־גע אונטערזוכונגען, און די הבטחות צו דער רעגירונג, ווערט אויסדריק־ליך געטאן פריי.

די ערוועהלטע קאמיטעען ארבייטען פיעלע שטונדען טעגליך, גי־בען אוועק זייער צייט און ארבייט אום ניט צו פארלירען קיין טאג, נאר גיך צו מאכען אזוי פיעל אפליקאציעס ווי מעגליך, און אזוי שנעל ווי מעגליך.

העלפט זיי דארום אין דער ארבייט אנשטאט זיי צו שטערען, בפרט ווען די וועלכע קענען ניט צאהלען, ווערט געגעבען אלעס פריי.

זייט פארזיכטיג פון צו מאכען טומעל, אום ניט קאליע צו מאכען א טובה, וועלכע איז געגעבען געווארען דורך פיעל מיה און אונענדליכע ארבייט פון מענשען, וועלכע ערווארטען זאגאר ניט קיין דאנק פון אייך.

לאזט זיך ניט פארפיהרען פון קמצנים וואס ווייסען בלויז פון צו־שטערען אנשטאט צו בויען.

וואס האט זיך געטאן אין אמעריקא מיט 10 מיליאן יאהר צוריק?

דאס וועט מען אין גיכען זעהן אין דעם ריעזיגען פארק, וועלכער ווערט געפלאנט ניט ווייט פון לאס אנדזשעלעס, אין וועלכען עס וועלען זיך געפינען חיות און פויגלען פון מיט צעהן מיליאן יאהרען צוריק.

פון י. מאלין.

מיר ווילען אויף דיעזען פלאץ אי־בערגעבען פאר די לעזער איניגע אינטע־רעסאנטע שטריכען פון דער אלטער אמעריקא פון וואסערע צעהן מיליאן יאהר צוריק, ווי אזוי זי איז דאן באַ־וואוינט געווארען, וואסערע חיות און פויגעל האבען זיך דא צו יענער צייט גע־פונען און ווער זיינען געוועזען דאן די בעלי הבתים פון דיעזען ריעזיגען טייל ערד.

מיר שפאסען ניט, ווען מיר זאגען אז אמעריקא האט שוין עקזיסטירט נאך מיט צעהן מיליאן יאהרען צוריק. די גע־לאגען באהויפטען, אז אונזער מאמע־ערד איז שוין זעהר, זעהר אלט, אן אמת'ע זקנה, וואס טראגט שוין אויף איהר רוקען עטליכע צעהנדליג מיליאן יאהר. די דאזיגע באהויפטונג איז חלילה ניט אין שטארקען ווידערשפרוך מיט תורת־משה, ווייל עס זיינען פאראן עט־ליכע גרויסע אידישע לייט וואס זיינען געניינט צו דער מיינונג, אז נאכדעם ווי די ערד און הימעל זיינען באשאפען גע־ווארען האט עס נאך גענומען א לאנגע צייט ביז וואנען די וועלט האט זיך אויס־געבילדעט.

ווי אלע וויסען, איז קאליפארניא זעהר א וואונדערליכער סטייט פאר די פיעלע איינגענשאפטען, מיט וועלכע די נאטור האט איהם באשאנקען. אט דיע־זער סטייט וועט גאר אין קורצען ווערען א צוציהונגס קראפט פאר אלע אמערי־קאנער איינוואוינער און אפשר פאר דער גאנצער וועלט צוליעב די אנטיקען, וואס וועלען דארט געוויזען ווערען, אנטיקען פון פארשיעדענע ריעזיגע מאנסטערס, וואס האבען זיך דארט געפרוכפערט און געמעהרט אין די פאר־היסטארישע צייטען, אנפאנגענדיג פון לייבען, טיגערס ביז די ריעזיגע אפען פון יענער צייט. אט ווי אזוי ארום די וויסענשאפטסלייט האבען זיך דערגראבען צו די דאזיגע אנ־טיקען־סקעלעטען פון די אמאליגע חיות.

ניט ווייט פון לאס אנדזשעלעס גע־פינט זיך א פארם, וואס טראגט דעם נא־מען „לא בריע רענטש", וואו מען גע־פינט א סך פעך און דזיגאכץ. טיף אין דער ערד האבען זיך גאט ווייס ווי לאנג געוואלגערט די סקעלעטען פון אלערליי חיות און פויגלען, וואס האבען דארט אין די פאר־היסטארישע צייטען געלעבט און נעקעמפט פאר זייער עקזיסטענץ. געלעבט אונטער די זעלבע באדינגונגען וואס איצט, ווען דער שוואכע ווערט געשטיקט, נעדריקט און באזיגט פון דעם שטארקערען. דא, ווי עס שיינט זיינען פארגעקומען פארשיעדענע קעמפ־פע צווישען די ריעזיגע, אומגעלומפער־טע, אומבאוועגליכע מאנסטערס און די פלינקע, כאטש ניט אין פארגלייך קלע־נערע, אבער שטארקערע לייבען און טי־גערס, וועלכע האבען זיך ארויפגעוואר־פען אויף זייערע קרבנות, זיך איינגע־זויגען מיט זייערע ציינער און זיי צוריסען אין שטיקער.

די נאטור האט אפנים געוואוסט, אז עס וועט אמאל קומען א צייט, ווען מענ־שען וועלען ווערען קלוג, וועלען דורש־טען נאך וויסענשאפט, און זי האט דע־ריבער איינגעשרופען און באהאל־טען אין דער ערד'ס בויך די שיריים פון די אמאליגע חיות, דאס הייסט זייערע סקעלעטען. דער באדען פון דעם „לא בריע רענטש", וועלכער ענטהאלט אין זיך א סך פעך און דזיגאכץ, האט איינ־געזויגען אין זיך די דאזיגע סקעלעטען און זייער גאנצקייט, אז פאר די געלע־רענטע, וואס האבען זיי ניט לאנג אפגע־גראבען, וועט איצט זיין ניט שווער צו פארשטעלען זיך, ווי לעבעדיגע און בא־וויזען זיי פאר דעם מאדערנעם מענש אין זייער עכטען געשטאלט. פאר דיעזען צוועק וועט טאקע אויף יענעם ארט, וואו זיי זיינען געפונען געווארען, געפלאנצט ווערען א שעהנער, גרויסער פארק און יעדער איינער, וואס וועט זיך נאר אינ־טערעסירען, וועט קענען אנקוקען די אנ־טיקען חיות און פויגעל, וואס האבען געלעבט מיט מיליאנען יאהרען צוריק אין יענעם ווינקעל פון אמעריקא.

צווישען די דאזיגע זעלטענהייטען זיינען אויך פאראן קענגערוס, קעמעלס און ייבען, וועלכע זיינען אן אמת'ע אי־בערראשונג פאר דער וויסענשאפטס־וועלט, ווייל קיינער האט ביז אהער ניט געוואוסט, דאס די קענגערו טהיר און די קעמעלען האבען זיך געפונען אין אמע־ריקא. ווען דער פארק מיט אלע אויס־שטאטונגען וועלען פארטיג ווערען פאר באזוכער, וועט מען צוזעהן אלע וואונ־דער, וואס דארטען וועלען זיין אויסגע־שטעלט אין פארשיעדענע טיילען קענען זעהן, ווי א טיגער געפינט זיך אויף דעם רוקען פון א דיפלאדאקוס (א פארהיס־טארישע מאנסטער חיה), וואס האלט הונדערט מיט פערציג פוס אין דער לענג און רייסט פון איהם שטיקערווייז מיט זיינע שארפע נעגעל. אויף אן אנדער פלאץ וועט מען קענען זעהן, ווי א טי־גער גנב'עט זיך צווישען די קוסטעס, קריכט מיט דער עהנליכקייט פון אונזער איצטיגער קאץ אויף אלע פיער און גרייט זיך צו מאכען א שפרונג אויף זיין אנגעמערקטען קרבן.

פאר מענשען מיט שוואכע נערוען וועט דאס אפשר זיין שווער צו צוקוקען, אבער דאך וועט עס זיין זעהר אינ־טערעסאנט צו זעהן, ווי אזוי ריעזיגע שלאנג קעמפען צווישען זיך אויס א קאמף אויף לעבען און טויט, ווי זיי קלאמערען זיך איינע אין די אנדערע אין זייערע קלעשטשעס, פונקט ווי זיי וואלטען געווען לעבעדיגע. עס וועט זיך בשעת מעשה אויסדאכטען, אז מען הערט ווי זיי ציהען און לאזען ארויס זייערע לעצטע שמערצליכע אגאניע־קלאנגען. מען וועט אויך קענען זעהען א בילד, ווי אזוי א ריעזיגער שלאנג, וואס איז עהנליך צו דעם איצטיגען באא (אין רוסיש אודאוו), כאטש א סך קלענער, האט ארומגעפלאכטען מיט זיך א מאנס־טער־אקס אדער אנדער חיה, וועלכע, ניט אכטענדיג אויף איהר גאנצע פיזישע קראפט, איז דאך מאכטלאז געגען דיע־זער געפעהרליכער באשעפעניש און בויגט זיך אונטער זיין שווערער לאסט. דערביי האלט זי אפען דעם מויל און קוקט מיט אזא פארצווייפלונג, אז אט־אט וועט מען דאכט זיך דערהערען איה־רע אנגסטליכע, פארצווייפעלטע גע־שרייען.

וואנדערענדיג איבער דעם געפלאנ־טען פארק, וועלכער וועט, אהן צווייפעל, גאר אין גיכען פארטיג ווערען, וועט דער באזוכער זיך אפשטעלען לעבען אן אטהעם פארכאפענדען בילד. דאס בילד וועט פארשטעלען צוויי פארהיסטארישע ריעזען חיות מיט הערנער, און אויסגע־שטרעקטע צונגען, ווי זיי שטעהען איי־נער געגען דעם צווייטען און קוקען מיט אזא האס, מיט אזעלכע פיינדליכע בלי־קען, ווי זיי וואלטען אויסגעדריקט, אז פאר זיי ביידען איז קיין פלאץ ניטא אויף דער ערד. עהנליכע בילדער פון דעם זעלבען אינהאלט וועט מען קענען זעהן צווישען א לייב און טיגער, וועלכע שטעהען ניט ווייט איינער פון דעם צווייטען, מעסטען זיך אפ מיט די בלי־קען און זיינען פארטיג אויפצונעהמען א קאמף. דער לייב האלט זיין מויל צוע־פענט, דעם עק פאריסען מיט אן ארויס־רופערישע פאזע, זיינע אויגען שיסען מיט פונקען, די גרויסע האר אויף זיין נאקען זיינען אויפגעשטעלט ווי צוויי־קעס, וועהרענד דער טיגער האט אזוי אויסגעקרימט זיינע געזיכטציגע און קוקט מיט אזא ברענענדע רציחה, אז מען וועט זיכער פארגעסען, דאס מען זעהט פאר זיך אומבאוועגליכע, טויטע געשטאלטען און מען וועט דענקען, אז די דאזיגע ריעזיגע פארפאטערס פון די איצטיגע לייבען און טיגערס זיינען לע־בעדיג, אזוי גוט וועלען זיי זיין פארגע־שטעלט.

געהענדיג ווייטער איבער דעם פארק, וועט מען קענען זעהן ווי דער מאסטא־דאן, וועלכער איז ניט מעהר ווי א פאר־היסטארישער העלפאנד, אבער עטליכע מאל גרעסער פון דעם איצטיגען, און דער מאמאט, וועלכער אונטערשיידעט זיך ניט זעהר שטארק פון א העלפאנד, שטעהען איינער לעבען דעם אנדערען גאנץ נאהענט און פיטערען זיך אין פריעדען. דער מאמאט איז א פארהיס־טארישע חיה, וועלכע עקזיסטירט שוין לאנג ניט, אבער אמאל האט ער זיך איינגעפונען אין פארשיעדענע פלעצער פון דער וועלט, באזונדער האט ער זיך געמעהרט אין אמעריקא. זיין סקעלעט האט מען אויך געפונען אין עטליכע פארשיעדענע פלעצער, אבער אין אלגע־מיין ווערט ער פאררעכענט פאר א זעל־טענהייט. דאס אלעס וועגען די אמאלי־גע חיות, וואס מען וועט קענען זעהן אין דעם פארק ניט ווייט פון לאס אנ־דזשעלעס, אבער דערמיט האט זיך נאך די קאלעקציע ניט אויסגענומען. עס וועלען זיך דארט אויך געפינען פיעלע סארטען פון אנטיקען פויגעל און פאר־שיעדענע פליגען, געגען וועלכע די איצ־טיגע פליגען פון דיעזען מין וועלען זיין ווי מילבען געגען אן ארלער.

אזוי, צום ביישפיעל, וועט מען קע־נען אביסעל זיך ערהאלען פון די אויפ־רעגענדע סצענעס מיט די משונה'דיגע חיות, באטראכטענדיג עטליכע גרויסע פליגען און שמעטערלינגע, וואס יעדער איינע פון זיי האלט אין דער לענג ארום דריי פוס און יעדער פון זייערע פליגלען איז אויך משונה'דיג גרויס. די דאזיגע משונה'דיגע פליגען וועלען זיך געפינען אויף עטליכע פלעצער אין פארק און יעדע איינע פון זיי וועט מיט זיך פאר־שטעלען א באזונדער סארט, וועמעס אייניקלאך זיינען אריבערגעגאנגען צו די שפעטערע דורות ביז אונז, כאטש אין אן אונפארגלייכליך קלענערער פארם.

ווען דער באזוכער וועט מיד ווערען קוקענדיג אויף די חיות און פליגען און וועט אריבער צו די פויגעל פון מיליאנען יאהרען צוריק, וועט זיך זיין בליק אפ־שטעלען פריהער פון אלץ אויף דעם אמעריקאנער אדלער, דאס הייסט ניט אויף דעם איצטיגען אדלער, נאר אויף דעם עלטער, עלטער זיידען זיינעם. ער וועט פאר זיך דערזעהן דעם קעניג פון די פויגעל, דעם פארהיסטארישען אדלער, אין זיין פולער מאיעסטעטישער גרויס־קייט און פראכט. אין דער הויך האלט ער ניט ווייניגער פון אכצעהן פוס, זיין פארשפיצטער, אויסגעדרעהטער שנאבעל איז א פוס מיט א האלבען אין דער לענג און זיינע אויגען קוקען ווילד און מיט דעם זעלבען שטאלץ, ווי א לייב. ניט אומזיסט האט די וועלט באצייכענט דעם אדלער אלס דער קעניג פון אלע פויגעל, ווייל ווער עס וועט נאך איינמאל א קוק טאן אויף דעם אדלער פון אמאל, וועט מוזען צוגעבען, אז ער האט כשר פארדיענט דיעזען נאמען, אזוי שעהן און פראכטפול איז זיין קעניגליכע האלטונג.

מיט איין ווארט, ווען דער פארק וועט פארטיג ווערען, וועט ער זיין איינער פון די וואונדערליכסטע, וואס די וועלט האט ווען פארמאגט, און ניט נאר וועט ער זיין אינטערעסאנט פאר דעם וויסענ־שאפטסמאן. ער וועט אויך צוציהען מיט זיין זעלטענע קאלעקציע יעדען געוועהנ־ליכען מענשען, ווייל איטליכער פון אונז האט א באגעהר צו וויסען וואס האט זיך געטאן אמאל, ווי אזוי די וועלט האט זיך אמאל געשטאלטעט און ווער עס האט דאן געלעבט אויף איהר. אט אזוי זוכט און פארשט די וויסענשאפט, אקערט און נישטערט איבעראל, אין די ימים און אויף דער יבשה, שטעלט זיך פאר קיין זאך ניט אפ, באזיגט אלע שטרויכלונגען, ביז זי דערגרונטעוועט זיך צו יענע אנטיקען, וואס ווארפען א ליכט אויף דער ווייטער פארגאנגענהייט און אנטפלעקט פאר אונז אזעלכע חדושים, וואס באריינערען די גאנצע מענשהייט.

דער בעל בטחון, זכרונו לברכה

(א חסידישע ספור המעשה) — פון לייב לעוו.

מען זאגט, אז דער רבי רב זושא אנא־פאליער, זכרונו לברכה, איז צוגעקומען צו דער מדרגה פון בטחון. זיין גאנץ לעבען האט ער ניט געזארגט, ניט פארלאנגט קיין זאך פון א מענש און נאר פארלאזט זיך אויף דעם, וואס לעבט איי־ביג.

מען שמועסט, אז ווען רבי זושא איז נאך געווען א תלמיד ביי דעם רבי'ן רב בער, דער מעזריטשער "מגיד", זכרונו לברכה, איז געקומען א חסיד צום "מגיד" און האט זיך פארקלאגט פאר איהם, אז באשר בכן ער פיהלט אין זיך א שטארקע חולשות אין מידת הבטחון און דעריבער איז ער געפאלען ביי זיך, דער־שלאגען און ציטערט פאר'ן שטן, אז ער זאל איהם ניט אמאל אריינקריכען אין זיינע לאפעס אריין און איינרעדען איהם די פאלשע דעה פון "כוחי ועצם ידי" (א מענש קען זיך אליין העלפען). דער "מגיד" האט איהם ליבליך אנגעקוקט און ווייך איהם געענטפערט:

— געה צו מיין תלמיד זושא און פרעג איהם, וואס צו טון צו קריגען בטחון.

דער חסיד האט געפאלגט, געגאנגען צו איהם און געפרעגט, און זושא האט איהם אזוי געענטפערט:

— דו פרעגסט מיר וועגען בטחון, — צו ווייס איך דען וואס הייסט אזעלכעס בטחון? צו וואס דארף איך דען דעם בטחון, ווען איך האלט מיר ביי מיינס, אז קיין זאך פעהלט מיר ניט און קיין זאך דארף איך נישט — —

אט די פשוט'ע ווערטער האבען זייער שטארק געווירקט אויפ'ן חסיד און זיין גאנץ לעבען האט ער "געארבייט" צו צוקומען צו דעם, אז "קיין זאך פעהלט איהם נישט און קיין זאך דארף ער ניט"... אט דאס איז די גאנצע תורת פון בטחון!

ווען עס איז געקומען די ריכטיגע צייט און רבי זושא איז "נתגלה" געווא־רען אויף דער וועלט, איז ער גערופען "בעל בטחון". ער פלעגט אויפשטעהן אלע טאג זעהר פריה, געמאכט הכנות צום דאווענען און דערנאך דאווענען, מיט פייער און ברען, ביז צוויי אזייגער ביי־טאג. נאכן דאווענען פלעגט ער זיך אני־דערזעצען מיט'ן פנים צו דער וואנט און געזאגט מיט א וויינענדיג קול:

— רבונו של עולם! טאטע זיסער, דיין זוהן זושא איז הונגעריג און וויל עפעס עסען, שאף איהם עפעס עסען, כדי ער זאל דיך קאנען דינען ווי עס געהער־צו זיין. איך בין זיכער, אז דו וועסט מיר שאפען עסען, — מאך עס אבער שנעלער, ווייל עס איז דאך א שאד די צייט, מען קאן דאך דערוויל עפעס דינען צו דיר!

זיינע שטוב־מענשען פלעגען דאס הערען און זיי האבען איהם באלד דער־לאנגט עסען.

אזוי פלעגט פארקומען טאג ביי טאג און ער האט ביי זיי קיינמאל ניט געבע־טען, אז זיי זאלען איהם געבען עסען.

אבער דער שטן שוויגט ניט, ער זוכט דאך עצות אראפצופיהרען דעם מענש פונ'ם דרך הישר, וואס זשע האט ער גע־טאן? ער האט איבערגערעדט די שטוב־מענשען, אז זיי זאלען איהם בשום אופן ניט דערלאנגען קיין עסען, ביז ער וועט זיך אליין ווענדען צו זיי און פארלאנגען, זיי זאלען איהם געבען אפצועסען. תחילת איז איהם ניט געלונגען, אבער סוף־כל־סוף האט זיך איהם איינגעגעבען צו פועל'ן ביי זיי, אז פון קומענדיגען זונטאג אן קריגט ער ניט דערלאנגט קיין עסען, ביז ער וועט אליין ניט בעטען ביי זיי, ווי די גאנצע וועלט מענשען פיהרט זיך.

דער שטן האט אויפגעלעבט, זיין פנים האט געשיינט און אין הימעל אינ'ם היכל־הבטחון איז געווארען א גרויסער רעש און א שרעק, טאמער, חלילה, וועט רבי זושא ניט ביישטעהן דעם נסיון און וועט, חס ושלום, זיך ווענדען צו בעטען עפעס ביי א מענש, ביי א בשר ודם — —

* * *

עס איז אנגעקומען פרייטאג ביי־טאג. רבי זושא איז שוין צוריק געגאנגען פון מקוה, טובל געווען זיך לכבוד שבת. זיין פנים איז געווען אינגאנצען איינגע־הילט, ער זאל זיך ניט צוקוקלען בשעת ער איז גוט דערווארעמט און נאר די אוי־גען האבען ארויסגעגלאנצט פון אונטער זיין פראסטער היטעל.

געהענדיג אזוי, איז ער פארביי־געגאנגען דעם קאנאל פאר דער מקוה, איבער וועלכען עס איז געלעגען א שמאלע ברעט דורכצוגעהן. ער איז ארויפגעגאנגען אויף דער ברעט און פלוצלינג האט ער דער־זעהן ווי פון דער צווייטער זייט ברעט געהט א פראסטער מענש, א מגושם'דיגער מיט א פאר ברייטע פלייצעס. רבי זושא האט ניט געוואוסט, וואס צו טאן! צו זאל ער געהן פאראויס און פארלאנגען פונ'ם מענש, ער זאל איהם אפטרעטען דעם וועג, אדער ער זאל בעסער צוריק־געהן. אבער ביז וואס־ווען איז יענער מענש אנגעגאנגען אויף רבי זושא'ן און האסטיג איהם אראפגעשטויסען פון דער ברעט אין קאנאל אריין. דער מענש איז זיך געגאנגען זיין וועג און רבי זושא איז מיט גרויס מאטערניש ארויסגעקראכען פון קאנאל און מיט איינגעריסענע מלבושים איז ער גיך אהיימגעגאנגען.

פרייטאג צו נאכטס איז דער פראס־טער מגושם'דיגער איד געזעסען אין בית המדרש נעבען האנטפאס ביי דער טיהר געשמועסט דארט מיט זיינע באקאנטע פערד סוחרים וועגען די פוהרמאנען פון זיין שטעדטעל און געריהמט זיך פאר זיי מיט זיין פראקטיק און געניטקייט אין פערד. אינדעם האט זיך די טיהר גע־עפענט און רבי זושא איז אריינגעקומען צום דאווענען. אלע מענשען האבען זיך לכבוד איהם אויפגעשטעלט און געווארט ביז רבי זושא האט זיך אוועקגעזעצט אויף זיין באשטימט ארט. דער פערד־סוחר האט זיך זעהר דערשראקען, די אויגען זע־נען איהם פון קאפ ארויסגעקראכען און דער גאנצער קערפער האט געציטערט. ער האט שטאמלענדיג געפרעגט זיינע באקאנ־טע סוחרים, ווער איז דער מענש, וואס אלע האבען איהם צוגעטיילט אזא גרויסען כבוד. זיי האבען איהם געענטפערט, אז דאס איז דער גרויסער צדיק און הייליגער מלאך רבי זושא.

דערהערענדיג דאס, איז איהם פינס־טער געווארען אין די אויגען, דאס לשון איז איהם אפגענומען געווארען און ער איז אנידערגעפאלען אין חלשות. זיי האבען איהם אפגעמינטערט, ער איז געקומען צו זיך און דערצעהלט זיי מיט א הארצרייסענדיגען זיפץ וואס ער האט היינט ביי־טאג אפגעטאן אזא גרויסען צדיק.

זיי האבען איהם געטרייסט און אן עצה געגעבען, ער זאל איבערווארטען דעם שבת ביז זונטאג בייטאג, ווען דער צדיק ענדיגט דאס דאווענען, זאל ער אריינגעהן אין זיין חדר, פאלען איהם צו די פיס און איבערבעטען איהם. עס וואלט אויך גלייך געווען מיטצונעהמען א חלק טארט און אביסעל יי"ש, אנידערשטעלען עס פאר'ן צדיק און דערלאנגען איהם די האנט, ער זאל געבען א ברכה. און אויב דער צדיק וועט עס אננעהמען — איז א סימן, אז ער איז איהם מוחל מיט'ן גאנצען הארצען און עס וועט איהם חלילה קיין שלעכטס ניט געשעהן.

מיט אומגעדולד האט ער געווארט, אז דער שבת זאל שוין אוועק און אויף דער אוונט מיט'ן זונטאגדיגען האלבען טאג. ער האט געפאלגט זייער עצה, גע־גאנגען צו רבי זושא'ן, אפגעווארט אין פאדער־צימער ביז ער האט פארענדיגט זיינע פייערדיגע תפלות ובקשות. דערנאך האט ער געהערט, ווי דער רבי זאגט:

— רבונו של עולם! טאטע זיסער, דיין זוהן זושא איז הונגעריג און וויל עפעס עסען, כדי ער זאל דיך קענען דינען ווי עס געהערט צו זיין. איך בין זיכער, אז דו וועסט מיר שאפען עסען, — מאך עס אבער שנעלער, ווייל עס איז דאך א שאד די צייט, מען קען דאך דערוויל עפעס דינען צו דיר! . . .

דער מענש איז דעמאלט אריין אין זיין חדר און מיט א ציטערענדיגע שטי־מע אנגעהויבען:

— הייליגער רבי! זייט מיר מוחל אויף מיין געמיינע עולה, וואס איך האב געטאן. איך האב ניט געוואוסט, אז איהר זענט אזא הייליגער צדיק, רבי זייט מיר מוחל, איך בין א פראסטער מענש, בין איך, איך בין א גראבער יונג, בין איך, און איהר זענט א הייליגער רבי, א מלאך זענט איהר. גיט מיר ארויס א תשובה אויף מיין עבירה, איך וועל אלץ האלטען, וועל איך. וואס דער רבי וועט מיר זאגען, וועל איך פאלגען, וועל איך. שענקט מיר הייליגער רבי, שענקט מיר, איך בין א פראסטער יונג, בין איך! — — —

און ער האט זיך פארנאנדערגעוויינט.

רבי זושא האט אויף איהם א ליעבען בליק געטאן און שמייכלענדיג געזאגט:

— מיין קינד, אלץ איז פון דעם וואס לעבט אייביג, און דיין צער זאל זיין אן אפקומעניש פאר דיינע עבירות. פאר־לאז זיך אויפ'ן אייבערשטען און פאהר געזונטערהייט אהיים!

די ווערטער זענען געווען ווי א פלאס־טער אויף א וואונד, דער מענש האט באלד ארויסגענומען דעם טארט מיט'ן ביסעל יי"ש און אוועקגעשטעלט פאר'ן רבי'ן, ער זאל עפעס טועם זיין און געבען איהם א ברכה. האט דער רבי זושא טועם געווען, גענומען אביסעל בראנפען און פארבי־סען און געבענשט איהם מיט אלדאס גוטס.

דעם מענש איז אראפ א שטיין פון הארץ און מיט א גרינגען געמיט איז ער אהיימגעפאהרען — —

* * *

אז רבי זושא'ס שטוב מענשען הא־בען דאס דערזעהן, ווי דער אויבערשטער פארלאזט ניט זיינע מאמינים, וואס פאר־זיכערען זיך אויף איהם און ניט אויף א מענש און ער שיקט זיי צו זייער באדער־פעניש אין דער ריכטיגער שעה — האבען זיי חרטה געהאט אויף זייערע פריהער־דיגע מחשבות און צוריק געפיהרט זיך מיט איהם, ווי שטענדיג.

אין הימעל איז א גרויסע פרייד גע־ווארען, אין היכל הבטחון האבען זיבען זונען געשיינט און ליכט שטראהלען הא־בען זיך אויף אלע נשמות געגאסען און די פרעהליכע מלאכים האבען געשעפטשעט:

— דער בעל בטחון האט מנצח געווען! — — —

100 טויזענט אידישע ארבייטער פארלירען דאס רעכט צו ארבייטען

ארום הונדערט טויזענט אידישע בעלי־מלאכות אין פוילען וועלען פארלי־רען די מעגליכקייט זיך צו פארנעהמען מיט זייערע מלאכות אויב עס וועלען ניט גלייך געמאכט ווערען פאר זיי ספעציע־לע פאך־קורסען זיי צו באזארגען מיט די־פלאמען.

וועגען דער געפאהר מעלדעט ריכ־טער דזשייקאב פענקין, דער טשערמאן פון אמעריקאנער „ארט", וועלכער איז מיט א קורצער צייט צוריק אפגעפאהרען קיין אייראפא, אין א קייבעל, וואס איז אנגעקומען אין אפיס פון דער ארגאני־זאציע. די קייבעל מעלדעט:

„בערלין, אויגוסט 4. — איך בין נאר וואס צוריקגעקומען פון מיין רייזע איבער פוילען, וואו איך האב זיך בא־קאנט מיט דער אידישער לאגע אין אל־געמיין און באזונדערס מיט דער לאגע פון די אידישע בעלי־מלאכות, [illegible]"

פענקין.

עהרען זאמענהאפ'ס אנדענקען

דזשענעווא אויגוסט 8 (איטא). דער עספעראנטא קאנגרעס וועלכער קומט דא פאר, האט געווידמעט א גאנצע זיצונג צו עהרען דר. זאמענהאפ'ס נאמען, וועלכער איז געוועזען דער שאפער פון דער עספעראנטא שפראך.

וואס האט די לאנדאנער אימיגריישאן סאסייטי אויפגעטאן?

פון א נייעם תושב.

קיין מאל פריהער האט אין לאנדאן, אנטאריא, אזא ארגאניזאציע ניט עקזי־ סטירט צוליעב צוויי פרטים.

ערשטענס ווייל קיין באדייטענדער אידישער ישוב איז דא ניט געווען. צווייטענס איז אין לאנדאן קיין מאל ניט גע־ ווען קיין פעלד פאר "גרינע אידישע פרנסות", פאלגליך האט זיך לאנדאן אין אזא ארגאניזאציע ניט גענויטיגט, ביז אנ־ פאנג יאהר 1924, ווען דער הילפס געשריי פון די רומענישע פליכטלינגע צו דער אויסערליכער אידישער וועלט.

עס איז נאך פריש אין זכרון ביי יע־ דען קאנאדער אידען ווען די קאנאדער רע־ גיערונג האט ערלויבט אריינצוקומען 6 טויזענט פליכטלינגע, נור בתנאי דאס זיי זאלען ניט פאלען צו לאסט דער רעגיע־ רונג און די באפעלקערונג פון לאנד. דא־ מאלס ווען עס איז ארויסגעשיקט געווא־ רען טעלעגראמעס פון די אידישע פאר־ שטעהער פון קאנאדע מיט הילפס גע־ שרייען אין יעדער אידישער שטאדט און שטעדטעל וואו עס האט זיך נור געפונען א אידישע געמיינדע, איז אויך לאנדאן ניט ארויסגעלאזען געווארען פון דעם כלל.

באלד ווי די ערשטע טעלעגראמע איז אנגעקומען צו מ. פישביין, איז נאך דעם זעלבען אווענט פאררופען געווארען א מיטינג ביי ווילי עגראנאוו (היינט א טא־ ראנטאר) און עס איז געגרינדעט געווארען די אימיגראנטען אייד סאסייטי.

די אויפגאבע פון די פארזאמעלטע איז געווען א גאנץ שווערע. ערשטענס שאפען א געוויסע סומע פאר די אומגליק־ ליכע וועלכע האבען זיך גענויטיגט אין באלדיגע הילפע. צווייטענס וואס וועט מען טון מיט זיי ווען זיי וועלען שוין דא זיין? און די צווייטע איז געווען כמעט אן אונמעגליכע. שאפען ארבייט פאר גרינע אידען אין דער צייט ווען עס איז א קריזיס אין שטאדט, און טויזענדער ארבייטסלאזע געהען ארום אהן ארבייט! און אידישע פעקטארים אדער שעפער וואו אידען זאלען קריגען ארבייט איז בכלל ניט פאראן. די פראגע האט געגעבערט אין קאפ יעדען איינעם פון די פארזאמעלטע, און דא האבען די לאנדאנער אידען באוויזען ממש איבער זייערע כחות, ווי אלע מאל בראווקייט און ברייטהערציגקייט. עס איז באלד געשאפען געווארען איבער 2 הונדערט דאלאר אין קעש, און א קאמ־ פיין פאר טויזענט דאלאר האט נאך גע־ פאלגט. עס איז גלייך ערוועהלט געווארען קאמיטעס אנצוגעהן מיט דער ארבייט. א הויז קאמיטע באשטעהנד פון מיסעס פישביין, ש. ריטשמאנד און ה. גאלדבערג. זייער אויפגאבע איז געווען צו שאפען הייזער, קליידער, מעבעל, שפייז פראדוק־ טען, פאר די ערשטע אנקומענדע פארטיי וועלכע איז באשטאנען פון 6 פאמיליעס. אויך א קאמפיין קאמיטע פון א. גאלד־ סטיק, מ. זענקין און ב. וואלף. ווי אויך מ. לערנער אלס טשערמאן, ה. מ. פינק אלס סעקרעטאר און ח. וואלף טרעזשורער.

א פיבערהאפטיגע טעטיגקייט האט זיך אנגעפאנגען ביי אונז אין לאנדאן. יעדער איד האט געפיהלט אויף זיך א חוב עפעס צו טאן פאר די פארוואגעלטע, אומגליקליכע שוועסטער און ברידער.

די הויז קאמיטע איז פארוואנדעלט געווארען אין קאלעקטארס.

אט האט מען באגעגנט ש. ריטשמאנד און ה. גאלדבערג, אליין גאנץ אנ־ זעהענע ביזנעס לייט אין שטאדט, האבען געפיהרט אויף זייערע קארס דא א סטאוו, דא א שאנק, א בעט, א מאטראץ, א באנדעל טשערס, אוועקגעבענדיג א סך מיה און צייט און קאלעקטעט הויז זאכען פאר די וואנדערער. ווי א הייסע איבער־ געגעבענע אידישע מוטער האט זיך מיסעס פישביין דא געפארעט, געבאקען געקאכט, געבראטען, געטראגען גאנצע פעק פאר די ארימע פארוואגעלטע קינדער. אט האט מען זי באגעגנט ארומגערינגעלט מיט א גרופע גרינע אין פארשידענע סטארס, קויפענדיג פאר זיי שיך, קליידער, געשיר און אזוי ווייטער. איז חלילה ווער קראנק געווארען האט שוין די מאמע באזארגט מיט א דאקטאר, מיט מעדיצין, זאגאר שפיעלצייג פאר די קליינווארג.

די קאמפיין קאמיטע איז אויך ניט געשטאנען מיט פארלייגטע הענט, זיי האבען געזאמעלט געלד. זיי האבען אויך אראנזשירט א שעהנעם קאנצערט וואו דער באליעבטער זינגער י. לעווין פון טאראנטא איז געווען די הויפט פיטשור און דער קאנצערט אליין האט אריינגעבראכט איבער 3 הונדערט דאלאר.

דעם גרעסטען אפער פון צייט און ענערגיע האט אבער אוועקגעגעבען ה. מ. פינק וועלכער איז פאקטיש געווען דער טיכטיגסטער און גאנצער פיהרער פון'ם פאראיין, נאך ביז היינט טאג. זייענדיג דער סעקרעטאר האט ער געמוזט פיהרען די גאנצע קארעספאנדענץ און מעהרסטענטייל די גאנצע ארבייט פון פאראיין.

ער האט געמוזט ערווארטען יעדער אנקו־ מענדע פארטיי און זיי באזארגען מיט אלעס וואס זיי האבען זיך גענויטיגט, אויך פיהרען זיי אין זייערע היימען.

און די רעזולטאטען זענען ווירקליך געווען גלענצענדע. אנשטאט טויזענט דא־ לאר ווי די קאמיטע האט געפלאנט צו שאפען, איז געשאפען געווארען איבער 15 הונדערט דאלאר. פרייע הייזער, גענוג קליידער פאר צוויי מאהל אזוי פיעל. מע־ בעל און אנדערע הויזזאכען זענען איבער־ גענוג געשאפען געווארען, און אנשטאט 33 נפשות איז אראפגעבראכט געווארען 55. עס טאר אויך ניט פארגעסען ווע־ רען, דאס מאנכע פאמיליעס האט דער פאראיין געמוזט אויסהאלטען פון 8 ביז 12 וואכען און אלעס איז געטאן געווארען בשלמות, בכבוד.

ווי אזוי האבען זיך איינגערדענט די אימיגראנטען?

דער גרעסטער טייל פון זיי זענען גע־ ווארען פעדלערס. דער פאראיין האט זיי געהאלפען מיט הלואות און אנדערע מיט ארבייטער געצייג א. ז. וו. מאנכע לעבט זיך ניט שלעכט. אזוי דאס זיי קענען שוין אליין באהילפיג זיין זייערע אייגענע פון יענער זייט ים, און זאגאר שיקען נאך קרובים. כמעט אלע זיינען זעהר דאנק־ באר פאר דער הילפע וואס זיי האבען בא־ קומען אין דער עת צרה. מאנכע גאנץ אינ־ טעליגענטע זענען געווארען מיטגליעדער פונם א. ר. די טרויען מעמבערס פון דער הרסה, און מען לעבט זיך איבערהויפט גאנץ הארמאניש.

וואס טוט דער פאראיין איצט אויף? קיין גרויסע ארבייטען פארשטעהט זיך, איז יעצט ניטא. נאר מר. פינק איז נאך אליין ביזי מיט טיילען "שנה טובה'לאך". וואס פאר א שנה'טובה'לאך" פרעגט איהר? אט הערט. ווי עס איז מיט עט־ ליכע מאנאטען צוריק באקאנט געווארען האט די קאנאדער רעגיערונג ערלויבט אריינצוקומען 15 הונדערט אימיגראנטען צו זייערע קרובים. פארשטעהט זיך דאס לאנדאן האט אויך "אפגעלעקט א ביינ־ דעל, און באקומען עטליכע פערמיטס און אט די פערמיטס טיילט מר פינק אויס צו די יעניגע וועלכע נויטיגען זיך אין זיי, אט דאס זענען עס די "שנה טובה־ לאך", ווי מיר רופען זיי דא אין לאנדאן.

נערוועזיטעט ביי קינדער

פון פ. ל.

נערוועזיטעט ביי קינדער קאן מען גאנץ לייכט קאנטראלירן און אפשטעלן אין די ערשטע יאהרען פון דעם קינד. דאס איז די איבערצייגונג פון דר. סעגגער בראון, פון דער ניו יארק סטייט קאמישאן פאר מענטאל דעפעקטיווס.

זיין עצה צו די עלטערן איז, אז זיי זאלען זיך ניט שרעקען צופיעל, ווען די קינדער ווייזען ארויס אביסעל נערוועזיטעט. מען דארף אבער אזעלכע פאלען ניט פארבייליאזען. מען מוז זיך תיכף בעראטען מיט עקספערטען און פרעגען פון גייסטיגער הגיעניע.

אונזער צייט איז א צייט פון אויטאמאבילען, מאוויס און ראדיא. עס איז דעריבער גאר קיין וואונדער ניט, אויב קינדער ווערען נערוועז, פונקט ווי דערוואקסענע. עס איז אפשר גאר א חידוש, וואס אזוי ווייניג קינדער ווערען נערוועז.

ווי אזוי מאניפעסטירט זיך אט די נערוועזיטעט? — דאן ווען עס ווערען ביי קינדער צופיעל סטימולירט די נער־ ווען, בייט זיך ביי זיי זייער שטימונג. זיי ווערען לייכט אויפגערעגט, מיעד און קאפריזנע. זיי עסען ניט גוט און שלאפען ניט גוט. זיי האבען אלערליי שלעכטע חלומות, און אפטמאל רעדען זיי אדער געהען ארום אין שלאף.

זיי ווייזען ארויס קליינע געוואוינ־ הייטען פון נערוועזיטעט. זיי בייסען די נעגעל, שטאמלען און עס צוקען ביי זיי געוויסע מוסקלען.

חוץ דעם, קריגען זיי זיך אפטמאל ארום מיט אנדערע קינדער. זיי קאנען ניט איינזיצען רוהיג אין שול. זיי הויבען באלד אן וויינען. זיי זענען צופיעל אקטיוו און שטענדיג אין באוועגונג. זעהר אפט פארלירען זיי אין וואג און קוקען אויס בלייך און מיעד.

אבער ניט אלע קינדער, וואס הא־ בען אזעלכע שלעכטע געוואוינהייטען, ווי בייסען די נעגעל און צופיעל ארומ־ לויפען, ניט אלע אזעלכע קינדער זענען נערוועז. אזעלכע זאכען זענען ביי קינ־ דער א גאנץ געוועהנליכע זאך.

ווען אבער אזעלכע געוואוהנהייטען דערגרייכען ביז צו אן עקסטרעם און רופען זיך אפ אויף דעם קינדס געזונט, דעמאלט ווערען זיי זעהר וויכטיג.

עס פארשטעהט זיך, אז עס זיינען פאראן זעהר פיעל פארשידענע אורזא־ כען פאר אזעלכע נערוועזע צושטענדען. זעהר אפט זעהען מיר, אז די קינדער אין די גרויסע שטעדט זענען צופיעל סטימו־ לירט. זייער שכל ווערט רייף צו פריה.

ווען די קלאסען אין א שול זענען גרויסע, ווירקט דאס אמאל שלעכט אויף קינדער מיט א נערוועזען טעמפעראמענט. עס איז זיי שווער דורכצוקומען מיט אזא גרויסע צאהל קינדער, און אין א גרויסען קלאס מוז זיין מעהר קאנקורענץ.

אמאל וואוינט דאס קינד אין א צו גע־ דיכט באפעלקערטער געגענט מיט טומעל־ דיגע גאסען.

אט די אלע אומשטענדען רייצען צו־ פיעל אויף דאס נערווען סיסטעם פון א קינד. ער שלאפט ניט גוט. זיין קאפ האט צו ווייניג רוהע, ער האט ניט קיין געלע־ גענהייט צו דענקען נארמאל און לאגיש.

די באהאנדלונג פון אזעלכע צו־ שטאנדען קאן ניט רעזומירט ווערען אין איין ווארט. דאך איז דא א גוטע אויפ־ פאסונג פונקט אזוי וויכטיג, ווי אין א פאל פון טובערקולאז.

פאר נערוועזע קינדער איז אפטמאל בעסער צו געהן אין א קלענערער שול. מען דארף זיך בעראטען וועגען דעם מיט דעם פרינציפאל. מען קאן אין אזא פאל אריינזעצען דאס קינד אין א קלענערען קלאס, וואו דער לעהרער וועט קאנען בע־ סער אכטונג געבען אויף איהם.

איינינע שולען האבען 'פרישע לופט' קלאסען. ניצליך קאן אויך זיין א ספעצי־ עלע דיעטע, ווייל נערוועזע קינדער פאר־ צעהרען זעהר א סך ענערגיע.

עס איז נויטיג, אז די עלטערען זא־ לען גוט אינפארמירט ווערען וועגען דער אויפפאסונג אויף קינדער אין דער היים. מען דארף זעהען, אז דאס קינד זאל ניט אויפגערעגט ווערען צופיעל אויף די גא־ סען.

אפטמאל קאן זיין ניצליך א קלוב פון אינגלאך אדער מיידלאך, וואו מען גיט אכטונג אויף זייערע שפיעלען.

אויב די פאמיליע וואוינט אין א גרויסער שטאדט, קאן אמאל נויטיג זיין זיך צו באזעצען אין א רוהיגערער געגענט.

אויב די נערוועזע סימפטאמען האל־ טען אן מאנאטען לאנג, ווערט דאס קינד זעהר שטארק ענטמוטיגט. ער ווערט הינטערשטעליג אין לערנען, ווערט לייכט אויפגערעגט און סענטיטיוו, און מיט דער צייט ענדערט זיך זיין כאראקטער. ער געהט ארום אן אנגעכמורעטער מרה שחורה'דיג און צוריקגעצויגען.

אזא צושטאנד איז זעהר שווער ביי דערוואקסענע, בפרט נאך ביי קינדער.

אזעלכע קינדער האלט מען אפטמאל פאר שלעכטע, מען זאגט אז זיי פיהרען זיך ניט גוט אויף. דער אמת איז, אז זיי פיהרען זיך טאקי אפטמאל ניט גוט אויף. אבער דער באזיס פון דער שלעכ־ טער אויפפיהרונג זייערער איז ניט זייער שלעכטער כאראקטער, נאר זייער נערווע־ זיטעט.

עס איז שווער אנצוגעבען אין אלע דעטאלען ווי אזוי מען דארף באהאנד־ לען אזעלכע צושטאנדען, ווייל די קינדער זענען זעהר פארשיעדען, מען דארף דא נעהמען אין באטראכט זעהר א סך זאכען.

עס קאן זיין אז די אויפפאסונג אויפ'ן קינד אין דער היים איז א שלעכטע. עס קאן זיין, אז דאס קינד ליידט פון עפעס א פיזישער קראנקהייט, אדער אז עס איז צופיעל אפגעשוואכט געווארען נאך א קראנקהייט.

עס קאן אויך זיין, אז דאס קינד גע־ פינט זיך ניט אין דעם ריכטיגען קלאס אין דער שול.

איינינע יונגע קינדער ווייזען ארויס א נערוועזען טעמפעראמענט נאר אהן קיין שום אורזאך.

געוועהנליך קאן מען אין אזעלכע פאלען לייכט אויסבעסערען דעם צו־ שטאנד. מען דארף נאר גוט פארשטעהן די אומשטענדען פון דעם באזונדערען פאל.

די ערשטע און וויכטיגסטע זאך איז צו שטעלען דעם ריכטיגען דיאגנאז. אזא דיאגנאז קאן מען אין אונזער צייט בא־ קומען אין א סך פלעצער.

אין א סך גרויסע שטעדט געפינען זיך ספעציעלע קליניקעס פאר גייסטיגער היגיענע, וואו מען קאן די נערוועזע קינ־ דער געבען א גרינטליכע אונטערזוכונג פון ספעציאליסטען אין נערוועזע קראנק־ הייטען.

אזעלכע קליניקעס זענען שוין איצט איינגעפיהרט אויך אין א צאהל קלענערע שטעדט און אין איינינע דיסטריקטען אויפ'ן לאנד?

א קינד דארף אין א געוויסער מאס זיין פריי פון זארגען און דארף זיין מונ־ טער. א קינד קאן בשום אופן ניט זיין א מונטער, ווען זיינע נערווען זענען ניט באלאנסירט, און עפעס איז ניט אין ארד־ נונג.

ארטיסטין ראטעוועט איהם פון הינ־ ריכטונג און פון פריזאן

זי איז געווען איבערצייגט אין זיין אונשולד און האט ניט גערוהט ביז ער איז געווארען אין גאנצען א פרייער מענש.

עס איז ניטא אזא קינסטלער אין דער וועלט, וועלכער זאל קאנען אין ווערטער אדער פארבען שילדערען די אפפערוויליגקייט פון א פרוי, און די גרויסע צאהל קרבנות וואס זי איז בא־ רייט צו ברייגען ווען זי האט אימיצען ליעב, אדער ווען זי פיהלט אז עס ווערט באגאנגען אן אומגערעכטיגקייט געגען דעם אין וועמען זי ווערט דורך געוויסע אומשטענדען אדער צופעלע פאראינטע־ רעסירט.

אין דעם „אינקווייערער" ווערט גע־ שילדערט א מערקווירדיגער קאמפף וועלכען א יונגע פרוי, א מאהלערין, האט אנגעפיהרט יאהרענלאנג, כדי צו ראטע־ ווען אן אומגליקליכען, עלענדען פריזא־ נער וועלכער איז אומשולדיגערהייט פאר־ אורטיילט געווארען צו געהאנגען צו ווערען.

די העלדין פון דער געשיכטע איז מיס דזשענעוויוו קאולס, א מאהלערין וועלכע האט מיט יאהרען צוריק בא־ שלאסען צוזאמען מיט איהר שוועסטער אויך אן ארטיסטקע אויסצונוצען זייער קינסטלערישען טאלאנט צו מאהלען בלויז רעליגיעזע בילדער פאר קלויס־ טערס.

די ערשטע געלעגענהייט, וועלכע מיס דזשענעוויוו האט געקראגען ארויסצואווייזען איהר קינסטלערישען טאלאנט, איז געווען פון א קאמיטע פון וועסטערפיעלד, קאנעטיקוט וואס האט איהם אויפגעפאדערט צו מאהלען א בילד פאר דעם ארטיגען קלויסטער וועלכער זאל פארשטעלען „דאס נעבעט פון א פריזאנער" פאר דער יונגער קינסט־ לערין איז געווען א שווערע פראבלעם צו מאהלען אזא בילד, ווייל זי האט געמוזט האבען אלס איהר מאדעל אן ארעס־ טאנט, אויף וועמענס פנים עס זיינען אויסגעקריצט די סמנים פון פריזאן־ לעבען.

זי האט זיך געווענדעט צום ווארדען פון וועסטערפיעלד פריזאן און איהם גע־ בעטען אז ער זאל איהר ערלויבען אויס־ צוקלייבען א פריזאנער וואס זאל דיענען אלס מאדעל פאר איהר בילד. די דיס־ ציפלין אין יענעם פריזאן איז געווען זעהר א שטרייגגע און עס האט גע־ דויערט א לאנגע צייט ביז וואנען די מאהלערין האט פון דעם ווארדען באקו־ מען די ערלויבניש איינצוארדענען איהר סטודיא אינעווייניג אין פריזאן. טאג איין טאג אויס האט די ארטיסטקע שטו־ דירט די געזיכטער פון פיעלע פריזא־ נער וועלכע פארברייגגען דארט זייער גאנצען צארנדיגען לעבען, אבער זי האט צווישען זיי אלע ניט געפונען קיין איינעם, וועלכער זאל קאנען זיין דער אידעאלער מאדעל פאר איהר בילד.

א געוויסען פריהמארגען, פונקט אין דער צייט ווען זי האט שוין געהאב אויפגעגעבען איהר האפנונג צו געפינען דעם טיפ ארעסטאנט וועלכען זי האט געזוכט האט מיס קאולס באגעגנט אין דער פריזאן לייבררי א יונגענמאן וועלכער האט געצויגען איהר אויפ־ מערקזאמקייט. ער איז געשטאנען גע־ בען א פרעס־מאשין, מיט זיינע הענט אנגעשפארט אן דעם הענטעל פון דער מאשין, און אויף זיין פנים זיינען גע־ ווען אויסגעקריצט סמנים פון פיינליכע ליידען וועלכע האט לעבען אונטער די קאלטע, גרויע פריזאן־ווענט האט דארט איבערגעלאזען.

מיס קאולס איז געבליבען שטעהן א פארציטערטע. אט דער יונגערמאן, וועלכער האט אויסגעקוקט אין איהרע אויגען ווי א מארטירער, איז געווען דער אמת'ער און איינציגער מאדעל לויט וועלכען זי וואלט געקאנט מאהלען די גרויסע מייסטערווערק.

זי האט מיט דעם איטאליענישען יונגענמאן, וועמענס נאמען איז טשארלס עספאסיטא, געשלאסען באקאנטשאפט און האט איהם ערקלעהרט וואס עס זיי־ נען איהרע אויפגאבען וועלכע האבען איהר געבראכט אהער, צו פארברייגגען אזוי פיעל צייט צווישען די ארעסטאנ־ טען. ווי איבערראשט איז זי געווארען ווען דער יונגערמאן, דערוויסענדיג זיך וואס זי פארלאנגט פון איהם, האט באלד אויפ'ן פלאץ איינגעוויליגט צו פאזירען עטליכע שטונדען יעדען טאג אלס מא־ דעל פאר דער בילד וואס דארף פאר־ שטעלען „דאס נעבעט פון א פריזא־ נער".

שטונדען־לאנג איז דיזער יונגערמאן יעדען טאג געשטאנען מיט געשמידטע הענט, זיין קאפ אויפגעהויבען צום הי־ מעל, גלייך ער וואלט געמורמעלט א תפלה, און ער האט זיך אזוי פארטיעפט אין דער זאך, אז ער האט אויסגעקוקט ווי א געפייניגטער קדוש וועמענס איינ־ ציגע טרייסט אין זיינע פינסטערע שטונדען איז דער גלויבען וועלכען ער טראגט אין זיין הארצען. די יונגע מאהלערין איז אזוי באגייסטערט גע־ ווארען פון דעם פריזאנערס געשטאלט וועלכע זי האט געמאהלען, אז ווען זי איז פארטיג געווארען מיט דער בילד און האט עס אויפגעהאנגען אין קלויס־ טער, זיינען טויזענטער מענשען געקו־ מען צולויפען און האבען באוואונדערט דיזע גרויסע קונסט־ווערק.

די פיעלע טעג וועלכע די מאהלערין האט פארבראכט אין יענעם פריזאן, מאהלענדיג איהר גרויסע ווערק, האבען איהר געגעבען גענוג צייט צו קאנען בע־ אבאכטען דאס לעבען פון די אומגליקלי־ כע מענשען וועלכע האבען דארט גע־ שמאכטעט, ניט האבענדיג די מעגליכ־ קייט צו זעהן דעם בלויען ליכטיגען הי־ מעל וואס האט געשיינט פון דרויסען, און די גראזיגע לאנקעס וועלכע האבען דעם פריזאן ארומגערינגעלט. זי האט זיך אזוי פארטיעפט אין די ליידען פון די פריזאנערס, אז זי האט באשלאסען צו ווידמען איהר גאנצען לעבען כדי צו ברייגגען אביסעל דערלייכטערונג פאר די מענשען אויף וועמענס גורל עס איז אויסגעפאלען צו פארברייגגען זייער גאנץ לעבען אין די פינסטערע סעלס.

אבער מעהר ווי מיט אירגענד וועל־ כען אנדערען פריזאנער, האט מיס קאולס זיך פאראינטערעסירט מיט דעם איטאליענישען יונגענמאן, וועלכער איז געווען איהר מאדעל און אין וועמענס אויגען זי האט דערקאנט, אז ער איז נישט קיין פארברעכער נאר אן אומשול־ דיגער קרבן פון גרויזאמע אומשטענ־ דען.

א געוויסען טאג האט מיס קאולס געהאט א געשפרעך מיט דעם ווארדען, וועלכער האט איהר דערצעהלט ווי אזוי דיזער יונגערמאן איז אנגעקומען אין פריזאן. זי האט זיך גענומען שטודירען די רעקארדס פון דעם יונגענמאנ'ס פרא־ צעס און פאר איהר איז קלאהר געווארען פאלגענדע געשיכטע:

מיט העכער צוואנציג יאהר צוריק האט טשארלס עספאסיטא געלעבט אין דער קליינער שטעדטעלע גריניטש, קא־ נעטיקוט וואו ער איז געווען באליעבט און געאכטעט פון די איינוואוינער צו־ ליעב זיין גוטער נאטור. וויפיעל ער האט פארדיענט, האט ער באטראכט אלס גענוג, און האט אפטמאל געטיילט זיין לעצטען ביסען מיט אנדערע.

איינמאל איז ער מיט זיין פריינד גע־ גאנגען אין א צווייטער שטעדטעל אפ־ נעהמען ווידישעס אין א פאבריק וואו ער האט געארבייט. אויפ'ן וועג צוריק אהיים, האט ער מיט זיין פריינט זיך וואקגעזעצט אפרוהען צווישען די בוי־ מער און זיי האבען זיך ביידע אויף קא־ פאוועס געראנגעלט, וועלענדיג ארויס־ ווייזען איינער פאר דעם צווייטען זיין שטארקייט. פון דעם שפיעל האט עספאסיטא זיך צוסקרעטשט א פינגער פון וועלכען עס האט גענומען רינען בלוט. ער האט דעם צובלוטיגטען פינ־ גער אפגעווישט אן זיין העמד, וואו עס איז פארבליבען א בלוט־פלעק, און אזוי זיינען זיי ביידע געקומען אהיים. אריינ־ קומענדיג אין שטעדטעל האט עספא־ סיטא זיך דערוואוסט אז זיין לענדלאָרד איז געפונען געווארען א דערשאסענע. דער פאקט וואס עספאסיטא איז דער לענדלאָרדס שולדיג געווען רענט, און דא־ צו איז ער נאך אין דערהיים ניט געווען, און קומט איצט צוריק מיט א בלוט־ פלעק אויפ'ן העמד, איז געווען גענוג צו פארדעכטיגען איהם אין דעם מארד, און ער איז ארעסטירט געווארען.

עס האט זיך אנגעפאנגען א פרא־ צעס. זיין פריינט האט פון אנהויב עדות געזאגט אז עספאסיטא האט דעם מארד נישט געקאנט באגעהן, ווייל זיי האבען ביידע פארבראכט אויסערן שטעדטעל בשעת דער מארד איז באגאנגען געווא־ רען. אבער ווען מען האט זיין פריינט גע־ נומען אויפ'ן „טהירד־דיגרי" און איהם געטראשעט מיט זיין אייגענעם לעבען

אויב ער וועט ניט צוגעבען אז עספא־ סיטא האט די פרוי דערשאסען, האט זיין פריינט צוזאמענגעבראכען און האט דעם צווייטען מאל שוין געמוזט צוגעבען אז עספאסיטא איז דער מערדער. די שטימונג אין דער גאנצער שטעדטעל איז געווען געגען עספאסיטא'ן און די דזשו־ רי, ווערענדיג באאיינפלוסט פון דיזער שטימונג, האט עספאסיטא'ן געפונען שולדיג און איהם פארמשפט צו דער תליה.

ווען די מאהלערין האט געענדיגט שטודירען די רעקארדס פון עספא־ סיטא'ס פראצעס, האט זי אנגעשטעלט באריהמטע פסיכאלאגען און לאיערס אנצופאנגען א קאמף פאר עספאסי־ טא'ס לעבען, און ווען ער איז אין 1907 געפיהרט געווארען צו דער תליה, אין די הינריכטונג אין דער לעצטער מינוט פארביטען געווארען אויף לעבענס לייג־ ליכע נעפענגעניש, א דאנק דער אומער־ מיעדליכער ארבייט פון מיס קאולס. זי האט אבער איהר קאמף ניט אויפגע־ געבען, ביז וואנען די „באארד אוו פאר־ דאנס" האט מיט עטליכע טעג צוריק, באזירענדיג אויף די פאקטען און באר ווייזע וואס זי האט זייט יאהרען אנגע־ קליבען, עספאסיטא'ן, אין גאנצען בא־ פרייט פון דעם פריזאן אין וועלכען ער האט פארבראכט העכער 20 יאהר.

אזוי האט דער שיקזאל צוזאמענגע־ פיהרט די מאהלערין מיס קאולס מיט דעם פארמשפט'ען איטאליענישען יונ־ גענמאן, טשארלס עספאסיטא, וועלכער האט איצט צו פארדאנקען זיין לעבען דעם אינסטינקט פון א פרוי וואס האט דערפיהלט זיין אומשולד און אויך צו איהר אפפערוויליגקייט, וועלכע האט זיך ניט אפגעשטעלט פאר קיינע שווע־ ריגקייטען צו ראטעווען איהם פון דער [illegible] תליה.

קריסטליכע מיידעל וויל זיך מגייר זיין כדי צו פאהרען אלס חלוצה קיין א"י

ווארשא, (איטא). (דורך פאסט).

אן 18 יעהריג קריסטליך מיידעל איז אנגעקומען קיין ביאליסטאק מיט'ן צוועק זיך מגייר צו זיין און פאהרען אלס חלוצה פון ביאליסטאק קיין פאלעסטינא.

דאס מיידעל, וועלכע האט זיך פון קינדוויז אן גע'חבר'ט אין שטעטעל יאנאווע, פון וואנען זי קומט, מי אידישע קינדער, האט זיך אויסגעלערנט רעדען גוט אידיש. ווען עס האט זיך אנגעהוי־ בען איבער פוילען די חלוצים באוועגונג, האט דאס קריסטליכע מיידעל זיך אויס־ געלערנט אלע חלוצים ליעדער און זי פלעגט זיי זינגען מיט גרויס געפיהל.

זעהענדיג אז פיעלע פון איהרע חבר'טעס האבען אויסגעוואנדערט קיין ארץ ישראל אלס חלוצות, האט דאס קריסטליכע מיידעל באקומען דעם פאר־ לאנג אויך צו פאהרען קיין פאלעסטינא אלס חלוצה. זי איז וועקגעפאהרען קיין ביאליסטאק און זיך געמאלדען אין דער חלוץ ארגאניזאציע, זאגענדיג אז זי וויל זיך מגייר זיין און פאהרען קיין ארץ־ ישראל אלס אידיש קינד.

צוליעב דעם וואס דאס מיידעל איז נאך ניט אלט קיין 20 יאהר, קאן מען איהר ניט מגייר זיין אהן אן ערלויבעניש פון איהרע עלטערן. די מיידעל האט זיך אבער ענטזאגט צו פאהרען צוריק קיין יאנאווע צו איהרע עלטערן. און איז געבליבען ארבייטען אין ביאליסטאק אלס דיענסט, ביז זי וועט אלט ווערען 20 יאהר און קאנען זיך פריי מגייר זיין.

MAZOLA

און עכט געראנטירטע כשר'ע אויל

מיט א הכשר פון הרב קליין פון ניו יארק, און געניצט פון יעדען אידען וואס האלט [illegible]

[illegible]

איהר וועט בעסער וועלען אין בלעכלאך

פריי אונזער נייעם אידישען פארשריפט ביכעל. שרייבט נאך דעם היינט.

THE CANADA STARCH CO., Limited
MONTREAL

קעש אדער קרעדיט

WELCH'S
וועלש'ס

אפען אווענטען ביז 9

דער אייזוען סטאר, 304 קווין סט. וועסט

וועלשס פארקויפט גוטע סטאוס

[illegible]

[illegible]	$10.00
[illegible]	12.00
[illegible]	10.00
[illegible]	$125.00
[illegible]	39.50
[illegible]	10.00
[illegible]	34.50
[illegible]	21.50

מיר האבען דעם גרעסטען סטאק פון נייע רענדזשעס אין טאראנטא. וועלש'ס אויסשליסליכע סטאוו סטאר.

צו חתונות און בעלער

קומט פאר אייערע מיוזיק פון

דרעס און טאקסידא סוטס, סיקק העטס צו

ל. ווייט און סאן

135 סט. פעטריק סטריט

טעלעפאן עדלייד 6111

מיר האבען דעם גרעסטען שעהנסטען אויסוואהל אין קאנאדע

שיקט געלט
— און —
שיפסקארטען
דורך
אנשל ווייס

קארנער בעי און דאנדעס

A. WISE
100 DUNDAS W.
Tel. Ad. 2538
TORONTO
Foreign exehange
And Steamship Tickets

שלמה הפץ

דער באוואוסטער שיפסקארטען עגענט

שיפסקאנטאר
— אין —
143 Queen Street, West
Corner York st.

וואו ער וועט באדינען זיינע [illegible] ... [illegible]

שלמה הפץ.

143 Queen St. W.

אירענדייל זומער רעזאָרט

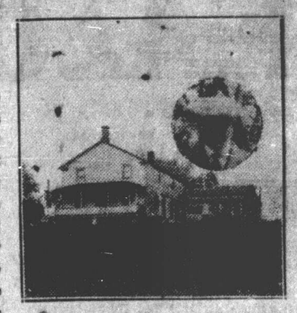

מאַכט באַקאַנט צום טאָראָנטער פּובליקום, אַז מיר האָבן די בעסטע און ריינסטע רומס און די בעסטע כשר קיך, וואו די באַריהמטע קעכין ראָזא יאַקובאָוויטש איז איצט מיט אונז. די פרייזן זענען זעהר רעדוצירט. אויך פאַר די יענינע וועלכע ווילען האָבן דאָס פאַרגעניגען צו פאַרברענגען די „וויק־ענדס" אַט צו האָבן דאָס פאַרגעניגען צו עסען אונזערען א מאָלצייט, וועלען זיך פענען איבערצייגען. קומט אין מאַסען און שעפּס פאַרגעניגען פון דעם שעהנעם פּלאַץ, גוטע שפּייזען, דענסינג און ביידינג.

J. FRANKLIN

Erindale, Tel. Cooksville 94. R. 3-2

ווי אַזוי צו פאָהרען

נעהמט די קאַר צו וועסט פון דער שטאָדט, נאָכהער נעהמט קאַקסוויל באַס, אין דער פריה 8.15, 10.30. נאָכמיטאָג 2,00, 3.40, 5.15, 8.00, 11.00 קומט נאָך אירענדייל, פרעגט פרענקלין. וואַטש די סיינס צו אייער לינקס.

ליא. א. מאַלדאַוועה

לאַיער און נאָטאַרי פּאַבליק

געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מאָרגעדזש שעפּס.

רום 507 פעדעראַל בילדינג. ריטשמאָנד סטריט.

טעלעפאָן עדלייד 2178.

21־טער יובילעאום סייל 21־טער

ביי דער אַלטער פירמא

קלינג בראָס

241 קווין וועסט

נעבענאיבער סט. פעטריק סט. 3־טער טיר פון „זשורנאל" אָפיס

טעלעפאָן עדלייד 1357

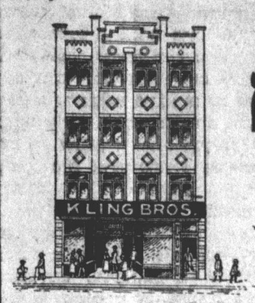

מיר האָבן נים קיינע ברענטשעס

די גוט־באַקאַנטע פירמא וואו איהר זענט באַהאַנדעלט געוואָרען מיט צופריעדענהייט, פייערט איצט דעם 21 יעהריגען יובילעאום סייל, פאַרקויפענדיג דיימאָנדס, זילבערוואַרע, דזשולערי פּופּציג פּראַצענט בילער גער ווי אימערצו.

א גרויסער אויסוואהל פון לייכטער, פאַרשידענע סטייל פון 5 דאָלאַר און העכער.

18 קערעט ווייסע גאָלד אינגרייוונג, חתונה רינגען, לויט טעסט סטייל,

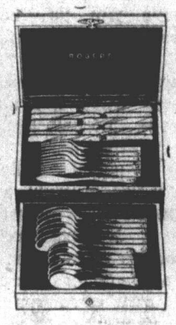

ראַדזשערס

26 פּיסעס ראַדזשערס. סילוועד סעט **8.49**

ליידיס דיסט וואַטש. נאַראַנטירט פאַר 5 יאָהר **5.99**

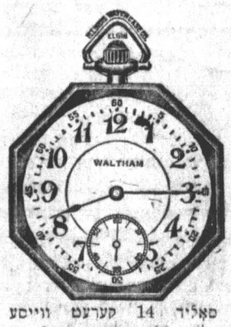

פאָליד 14 קערעט ווייסע גאָלד, לייטעסט סטייל, צו האַלבע פרייזען.

א נייער דיימאָנד סטאַק מיט א געשריבענער נאַראַנטי פון קלינג בראָס. פּאָזיטיוו אין אונזער איצטיגען סייל צו האַלבע פּרייזען.

מיר אַרבייטען איבער אייער אַלטע דזשולערי לויט די לייטעסט סטיילס, צו די בעליגסטע פּרייזען.

קויפט וואו אַלע קויפען. אייער קרעדיט אַז גוט ביי אונז

טעלעפאָן עדלייד 1357

KLING BROS 241 QUEEN W.

מזל טוב־ווער געהט חתונה האבען?

קומט צו אונז. מיר האָבען פּאַזיטיוו דעם גרעסטען און שעהנסטען אויסוואהל פון

דרעס און טאַקסידאָ סוטס

לייטעסט סטייל צו פאַרענטען. אויך

סילק און סריסטי העטס העמדער, שיך

א. ז. וו. אַלעס אָפּ־טו־דייט. קומט אין איבעריצייגט אייך.

פריימאַן ברידער 571 יאָנג סט

טעלעפאָן רענדאָלף 3270.

לוקסענבערג און לעווינטער

לאַיערס און נאָטאַריס

רום 508 מענינג טשעמבערס — עדלייד 0385.

טעלעפאָנס: עדלייד 0386. עדלייד 0643.

72 קווין סטריט וועסט

לאַיער סאַל אייזען

באַריסטערס, פּאָליסיטאָר, נאָטאַרי

קאָמישאָנער פאַר אַלע פּראָווינצען אין קענעדע.

אָפיס: רעזידענס:

דאָמיניאָן באַנק בילדינג — טעלעפאָן טריניטי 1078 W

קאָרנער בעי און קווין. רום 4 — 349 פאָלמערסטאָן בולוואַרד,

טעלעפאָן עדלייד 3083.

געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מאָרגעדזשעס.

לאַיער גלאַסס

רום 36—37 אַרפּיריעל באַנק בילדינג. קאָרנער יאָנג און קווין.

טעלעפאָן עדלייד 089 — רעזידענץ כיין 1322

געלט צו לייען אויף מאָרגעדזשעס.

לואיס מ. סינגער

Singer, Macdonald & Richardson

לאַיערס און נאָטאַריס

מעטראָפּאָליטען בילדינג. עדלייד און וויקטאָריא

טעלעפאָנס עדלייד 7964, 7965, 7966

געלט צו אַנטלייען אויף ערשטע און צווייטע מאָרטגעדזשעס.

גאָלדסטיק און ראָזענטאַל

לאַיערס און נאָטאַריס

רום 311 פעדעראַל בילדינג. — טעלעפאָן עדלייד 4196.

85 ריטשמאָנד סט. וועסט. — רעזידענס: קענוואוד 4132.

מאָרטגעדזשעס באַזאָרגט

לאַיער ה. ראָזענבערג

202 פעדעראַל בילדינג

טעלעפאָן עדלייד 4504, חוץ טעלעפאָן טריניטי 5453 W.

לאַיער בירענבוים

אָפיס: — וואוינונג:

דאָמיניאָן באַנק בילדינג — טעלעפאָן טריניטי 2533.

קאָרנער קווין און בעי. — 226 בעווערלי סטריט.

טעלעפאָן אדעלייד 7287

בילינג פלייש — פלייש בילינג

3 פונט 20 סענט

רינדערנע, קעלבערנע, שעפּסענע, פריש געשאָכטען בהשגחת הרבנים והקהלה, צו באַקומען ביי אייער גוט באַקאַנטע בוטשערס:

זוסמאַן ווייַנראַט

501 קאָלעדזש סטריט

249 אָנטאַריאָ עוו.

78 עליזאַבעט סטריט

עסט אונזערע פרישע כשרה פלייש בילינג, און האָט הנאה.

מעלעגראַם

איך מאַך באַקאַנט צום טאָראָנטער אידישען פּובליקום, דאָס אין אַלע מיינע בוטשער שעפער באַקומט איהר אַלע טאָג פרישע פלייש, געשאָכטען בהשגחת הרבנים והקהלה צו די פאָלגענדע פּרייזען:

8 סענט רינדערנע און קעלבערנע פלייש

10 סענט קעלבערנע ברוסט

15 סענט סטייק און טשאָפּס

דאָס באַקומט איהר אין

90 נעסאָ

804 דאָנדעס וו. טעל. טריניטי 5992

132 עליזאַבעט סט. טעל. עדלייד 3011

די בוטשער שאָפּ וועלכע ווערט געפיהרט דורך דעם באַוואוסטען און גוט באַקאַנטען אידישען בוטשער, הירש ליב סקאָפּ.

אידישע פרוען, קומט און קויפט רעכט כשר פלייש, פריש, געשמאַק, און סייפט געלט.

משה גראָס.

וויכטיג פאַר האַמילטאָנער אידען

איהר באַקומט ביי מיר טעגליכע, וועכענליכע און מאָנאַטליכע ציי־מונגען פון אַמעריקאַ און קאַנאַדע אין

56 יאָרק סטריט (געגענאיבער דעם סאָמערשעל האָטעל)

דעם „אידישען זשורנאַל"

באַקומט איהר יערען פריהמאָרגען פון דעם זעלבען טאָג. איך נעהם אויך אָן אַלערליי

אַדווערטייזמענטס פאַר'ן „אידישען זשורנאַל"

אויב איהר ווילט זיך שובסקרייבען פאַר אידישע ציימונגען קענט איהר עס טאָן דורך מיר מיט די בעסטע באַהאַנדלונגען. אַלערליי ביכער און שריפטן מאַטעריאַלען קענט איהר ביי מיר באַקומען.

ל. לואיס 56 יאָרק סטריט, האַמילטאָן

טעלעפאָן רידזשענט 3045 — אָדער 9333

עלעקטרישען

הויז ווייערינג און ריפּיירינג, עסטי־מעטס. קיין דזשאָב צו גרויס אָדער צו קליין. קיין שאָדען צו די דעקאָ־ראַציעס ביים פיקסען.

דזש. דזשייקאָבסאָן

162 בעלזאַדזס עוועניו

טעלעפאָן טריניטי 6857

האָט איהר אויגען פאַרבעלד? האָט איהר קאָפּ שמערצען?

ראַ זעהט זיך מיט דעם אידישען

אָפּטאָמעטריסט

— און אָפּטיקער —

וועלכער איז איינאַריזירט פון נאָווערנמענט

דר. הענרי הערריס

279 קאָלעדזש סט.

(לעבען ספּעדיינג)

טאָפּען ביז 9 אוהר אין שוועסטער

DR. HENRY HARRIS

EYESIGHT SPECIALIST

Phone Trinity 6604

279 College St. Near Spadina

Open until 9 p. m.

פאַטדאַנייזט די איינציגע אידי־שע ווינדאָו קלינינג האַמפּאַני

מיר אַטענדען צו אַלערהאַנד הויז, פעסטאַרי, אָפיסעס און סטאָר קלינינג בעסטע אַרבייט צו די ביליגסטע פּרייז זען. מיר מאַכען קאָנטראַקטען מיט גאַטליך און יעהר־ליך. 422 בעי סטריט. טעלעפאָן אדעלייד 8087.

NEW YORK WINDOW CLEANING CO

422 BAY ST

LOEW'S

די גאַנצע היינטיגע וואָך

„אינ'ם נאָמען פון ליעבע"

גרויסער וואָדעוויל פּראָגראַם.

HIPPODROME

די גאַנצע היינטיגע וואָך

„דאָס נאַכט לעבען פון ניו יאָרק"

מיט דאַראַטי גיש, ראַד לאַראָק און ערנסט טאַרנעס

SHEA'S

די גאַנצע היינטיגע וואָך.

סטעלאַ מעיו, מייפעל פאַרד, הערי היינס, וואָלטער ניומאַן און קאָ.

עזאָפּ'ס פאַבעל, היועט און קאַל.

PANTAGES

NOW PLAYING

די בעסטע מוזיקאַלישע עטרקעשען וואָס איז ווען געאָפּערט געוואָרען אין וואָדעוויל

רוסישע נאַציאָנאַלער אַרקעסטער

25 — סטאַר מוזיקער — 25

סטעפּאַן סטעפּאַנאָף, קאָנדוקטאָר מיט סאָליסטען פון'ם רוסישען באַלעט אויפ'ן סקרין

„די ספּאַרט ווענוס"

מיט בלענש סווייט, ראַנעלד קאָלמאַן און ליו קאַדי

The Little Upstairs Theatre

דער קליינער אָפּסטערס טעאַטער

— און —

דראַמאַטישע סקול

734 יאָנג סטריט.

די וואָך פון אויגוסט 17־טען, 1925

דער קליינער טעאַטער שפּיעלער

— אין —

„דער בלויער פויגעל"

(פון מעטערלינק)

דירעקטאָר און פּראָדוצירער פראַנקאַ מאָרלאַנד דייוויס, איינער פון די בעסטע אויסגעשטאַטעטע קליינע טע־אַטערס איבער נאַנץ קאַנאַדע.

טעלעפאָן ראַנדאָלף 3745.

נוצט א 50 פ. טעקסי

2 פּאַסאַזשירען איסט אָדער וועסט פון יאָנג סטריט — — — 50 סענט

4 פּאַסאַזשירען א שטונדע $1.50

טעלעפאָנירט עדלייד

3150

Fifty cent

TAXI

Tel. Ad. 3150

טאָג איין־טאָג אויס

אַלעמאָל די זעלבע לייכטקייט, ווייסקייט, זיסקייט און אָפּעטי־גער מעס — יעדער לאָבען טראָגט — זיין איינענע נאַראַנטיע פאַר קוואַליטעט — ווייל קענערע ברע־קוויליטעט ברויט.

באָטער־נאָט ברויט

„מעס ווי פּוטער — זיס ווי ניס" פון אייער גראָסער — דעם קענערע ברעד סייל‌סמאַן אָדער טעלעפאָ־נירט קוילקרעסט 0760.

Canada Bread Co. Ltd

נעהמט צו יאַניקאָפ'ן

אייער גוט־באַקאַנטער אַלטער מעגער־שניידער, וועלכער שטעלט אימער צופריעדען זיינע קאָסטומער

ס. יאַניקאָף

האָט ערעפענט א פּלאַץ אין רום

62 יאָנג סטריט אָרקייד

וואו ער וועט קענען צופרידען שטע־לען זיינע אַלטע און נייע קאָסטומער.

מיר מאַכען מיט אונזער איינענער וואַרע, אָדער מיט אייערע, און גאַ־ראַנטירען פאַר אַלעס א גוטען פיט, גוטען גאַנג, און ראַיעלע און פּינקט־ליכע באַהאַנדלונג.

עס נעהמט באַלד צו יום טוב — געדענקט יאַניקאָף וועט אייך צו־פריעדענשטעלען.

RELIABLE TAILORING CO.

Room 62 Yonge St. Arcade

בלויז חזן וולאַדאַוויסקי

איז אָנשטענדיג, ריין און פאַרזיכטיג

אַלס מוהל

און מסדר קידושין.

אַלע עלטערען פון קינדער זאָלען דאָס נעהמען אין אָנבאַטראַכט, ווייל דאָס איז אין זייער איינענעם בענעפיט.

קאָנטרי ליים קענען מיר אויך רופען אויף זייערע שמחות.

וואוינונג 62 בראַנזוויק עוועניו.

טעלעפאָן טריניטי 1076.

מאַר אַרימע אומזיסט.

בלע המות לנצח

מיר האָבען שטענדיג א גרויסען אויסוואהל פון די בעסטע קוואַליטעט מאַרבעל און גראַניט

מצבות

וועלכע מיר מאַכען צו אייער צופרידענהייט. מעסיגע פּרייזען.

GOLDBERG BROS.

561 Bay near Dundas

Phond Ade. 3480

קויפט אייערע קוילען פון

יאַנאַווער בראָדערס

וואו איהר באַקומט בלויז גוטע ראַדזשערס קוילען.

268½ קווין סט. וועסט. דעזידענץ טריניטי 8781. אָפיס טעל. עדלייד 3766

ד' בעסטע קויהלען קרינט איהר ביי די

איטאַן קאָהל קאָמ.

טעלעפאָן עדלייד 2696

THE EATON COAL CO.

352 QUEEN ST., WEST.

דזשולערי דזשאַבס

פון אַלע סאָרטען, אַלערליי מעדאַלס פּריוואַטע וויי אויך פאַר מתנות ווערען געמאַכט צו אָרדער, אָדער ריפּיירט, ביים באַוואוסטען דזשולער

מ. העלער

750 קווין סט. איסט

טעלעפאָן דזשעראַרד 7863

ליידיס פּאַקעס בוקס געפּיקסט נוט און בילינג